Ն. 238

1886 ՄԱՐՏ 12 ՇԱԲԱԹ — 1303 ՁԻՄԱՌԻ ԻՒԼ ԱԽԸՐ 18

Իրիկնաթերթ մինչեւ

40 ԲԱՐԱՆ

ՀԵՐԻՏԵԻ ՇԱՐԳԻՅԵ

40 ԲԱՐԱՆ

ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԵ ՄԻԼԻՅԵ ԹԻՒՃԱՌԻՅԵ ՍԱՐՍԱՖԻՅԵ ՎԷ ԻԼՄԻՅԵ

ԵԼԵՎՄԻ ԿԱԶԷՏԱ

ԱՌՈՒՆՔ ԳԻՆԱՐԱՐԸ

	12 ԱՄՍԷ	6 ԱՄՍԷ	3 ԱՄՍԷ
ՍԹԱՄՈՍԻ	200 ՂՐՇ	105 Ղ.	55 ՂՐՇ
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	—

Մէջիմիյէ 20 ղրուշան

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Լինի Զինի վէ Շինի սահիֆէ ղրշ. 6
Միւնիֆ սահիֆէ . . . . . » 3

Մէվատար նաֆիյայա տաիր պէտալէր մէճմանէն գապուլ օլունմագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայա-ճագ տըր։

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Գապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպասընտա տըր։ Քեազիֆէի մէվատտ հագգընտա կողէթանըն սահիպ վէ մէտուրը ՑԻԳԻՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻԻՔ ՀԱՎ ԱՏԻՍ

Բրէնս Ալէքսանտրն՝ բրօթէսթօ իտէրէք պէշ սէնէ միւտտէթլէ Շարգի Ռումէլի վալիլիկի մէմուրիյէթինի գապուլէ մուվաֆագաթ իթտիկինէ տաիր տիւնքի նիւսխէ միզտէ եազտըրըլը հավատիս՝ Ֆ-ըրն գավիլինճէ տուէլը մուազզամանըն խօշնուտիւէթինի մուճիպ օլուա, վագբա Պապը Ալի՝ էվվէլքի սապահա գատար պու պապատէ բրէնստէն հէնուզ պիր թէպլիղաթ ախզ իթմէմիշ իսէ տէ, Պուլկարիսթանըն Տէրսաատէթ գաբու քէթխիւտայը Մ. Կէնօվիչին բաղար էրթէսի կիւնիւ էօյլէյին Սատրազամ հազրէթլէրիլէ վուգու պուլան միւլազաթընտան մագսէտ՝ բրբրէնս Ալէքսանտրն Օսմանլը վէ Պուլկար մուգավէմէսինէ մուվաֆագաթ իթտիկի խապէրինի արզ իթմէքտէն իպարէթիտուկինի մէզքիւր կազէթա մէմուլ իթմէքտէ տիր։

Եինէ Ֆ-ըրն պէյանընա կէօրէ, մէզքիւր մուվաֆագաթ իւզէրինէ գօնֆէրանսըն իհթիմալնա արթըգ պիր մանիա գալմըշ օլմայը, Շարգի Ռումէլինին կէօմրիւքլէր մէսէլէսի տախի մէզքիւր գօնֆէրանստա թահթը միւգաքէրէյէ ալընաճագը աէլումմամ գանն օլունմագտա իմիշ, զիրա պազը տէվլէթլէրին մէնաֆիի՝ Ֆրանսա մէնաֆիինէն բէք չօգ ֆարգը տըր։ Պունտան մատտա բիվայէթը մէզքիւրէտէ տահա զիյատէ իւլէրիյէ կիտիլէրէք, տուվէլը մուազզամատան պիրինին՝ Շարգի Ռումէլի հուտուտընտա պիր կէմրիւք գօրտոնը թէքսիս իթմէք հագգընը գօնֆէրանսա իւլէրի եւրիւթմէկէ չայրչմասը իշիւն բրէնս Ալէքսանտրը թէշվիգ իթմէքտէ օլտըղը տախի սեօյլէնմէքտէ իտուկինի Ֆ-ը եազըյօր։

Պու սապահքի Թ-ըէյին պէյանընա կէօրէ իսէ, բրէնս Ալէքսանտր՝ պու քէրրէ Պապը Ալիյէ իրսալ էյլէտիկի ճէվապնամէսինտէ, Շարգի Ռումէլի վալիլիկինին տօղրուտան տօղրույա թարաֆը սապանաը Սենիյէտէն էօհտէսինէ իհալէ վէ Ֆանէնտէ պիր թէճտիտ օլունմասը սուրէթինէ բիզա կէօսթէրմէքլէ պէրապէր, տուէլը մուազզամանըն մուվաֆագաթը շարթ կէօսթէրիտիկի հալտէ, պու շարթա մուվաֆագաթ իթմէյիպ-վալիլիկին գայտը հայաթ շարթիլէ իհալէսինի թայէպ խուսուսընտա իսբար իտէճէկինի պիլտիրմիշ տիր։

Պապը Ալի՝ իշա ճէվապը տէվլէթլէրէ իշար էյլէտիկի կիպի, տիւն ագշամ բրէնսէ տախի օր պապատէ ճէվապ թասիր էյլէմիշ տիր։

* *

Պու կիւնքի Սոֆէրէտէ պէրվէճէճը աթի օգունմըշ տըր։

«Խապէր ալընօրդընա կէօրէ, Ադինատա պուլընան պիճիւմէ տուէլը մուազզամա սիւֆէրասընըն կէրիյէ չաղրըլմասը՝ գապինէթօլար պէյնինտէ միւզաքէրէյէ ալընաճագը աէլումմամ գանն օլունմագտա իմիշ, զիրա պազը տէվլէթլէրին մէնաֆիի՝ Ֆրանսա մէնաֆիինէն բէք չօգ ֆարգը տըր։ Պունտան մատտա բիվայէթը մէզքիւրէտէ տահա զիյատէ իւլէրիյէ կիտիլէրէք, տուվէլը մուազզամատան պիրինին՝ Շարգի Ռումէլի հուտուտընտա պիր կէմրիւք գօրտոնը թէքսիս իթմէք հագգընը գօնֆէրանսա իւլէրի եւրիւթմէկէ չայրչմասը իշիւն բրէնս Ալէքսանտրը թէշվիգ իթմէքտէ օլտըղը տախի սեօյլէնմէքտէ իտուկինի Ֆ-ը եազըյօր։

Պու սապահքի Թ-ըէյին պէյանընա կէօրէ, բրէնս Ալէքսանտր՝ պու քէրրէ Պապը Ալիյէ իրսալ էյլէտիկի ճէվապնամէսինտէ, Շարգի Ռումէլի վալիլիկինին տօղրուտան տօղրույա թարաֆը սապանաը Սենիյէտէն էօհտէսինէ իհալէ վէ Ֆանէնտէ պիր թէճտիտ օլունմասը սուրէթինէ բիզա կէօսթէրմէքլէ պէրապէր, տուէլը մուազզամանըն մուվաֆագաթը շարթ կէօսթէրիտիկի հալտէ, պու շարթա մուվաֆագաթ իթմէյիպ-վալիլիկին գայտը հայաթ շարթիլէ իհալէսինի թայէպ խուսուսընտա իսբար իտէճէկինի պիլտիրմիշ տիր։

Պապը Ալի՝ իշա ճէվապը տէվլէթլէրէ իշար էյլէտիկի կիպի, տիւն ագշամ բրէնսէ տախի օր պապատէ ճէվապ թասիր էյլէմիշ տիր։

* *

Բրէնս Ալէքսանտր՝ բէհսը վիւքէլա Մ. Գարվէլօֆա Ալէքսանտր Նիշանընընը Լինէճի բիւթպէսիլէ Նիշանը մէզքիւրը Զինճի բիւթպէ ասքէրի միտալեասընը իթա էյլէմիշ տիր։

Մ. Գարավէլօֆ՝ Սիլիստրիա մուհարէպէսինտէ պիզզաթ հաղը պուլընմըշ օլտըղը իշիւն, մէզքիւր իքինճի նիշանա նաիլ օլմըշ տըր։

Քէզալիք բրէնս Ալէքսանտր՝ Պուլկարիսթան սուլճ մուրախխասը Մ. Կէչօֆ իլէ Պէլկրատտա Պուլկար բօլիթիգա աճէնթէսի Մ. Նաչէվիչէ նիշանը մէզքիւրընը Զինճի, վէ մէզքիւր աճէնթէխանէ գանչէլէրի օլուպ միւսալէհա գօնֆէրանսընտա սրբքեաթիպլիք վազիֆէսինի իյֆա իթմիշ օլան Մ. Բանչօվիչէ նիշանը մէզքիւրընը Ցինճի բիւթպէսինի իթա էյլէմիշ տիր։

* *

Գօնֆէրանսընը բէսմէն նէ վագթ իհթիմա իտէճէկինէ տաիր հէնուզ ժալիւմաթը գաթիյէ եօգ տըր։

Գօնֆէրանսընը էվվէլճէ թաեին օլանան զէմանտա իհթիմա իտէսէմէսինին պիրինճի սէպէպի՝ բրէնս Ալէքսանտրն իթիրազաթը մալիւմէսի, վէ պիր տէ թաատիգ օլընմագիշիւն գօնֆէրանսա արզ օլընաճագ բրօթօգօլուն սուրէթը թանգիմի հագգընտա պիր իհթիլաֆը էֆքեար հասըլ օլամամասը տըր։

Մէզքիւր բրօթօգօլընը՝ սիւֆէրաի էճնէպիյէ, Պապը Ալի վէ Մ. Զանօֆ թարաֆընտան գապուլ օլընան պիրինճի ֆըգրասը՝ պէր վէճհը աթի իտի։

«Տուէլը մուազզամա՝ Պուլկարիսթան բրէնսի իլէ Պապը Ալի պէյնինտէ գարարլաշմըրըլան սուրէթը թէվիյէլի թաատիլաթը վագբասը իլէ թաստիգ իտուպ, տէրհալ նէշր ու իլանընա վէ մէվգրի իհթայէ վազընա մուվաֆագաթ իտէրլէր։»

Հալ պու քի, Ռուսիա սէֆիրի՝ մէզքիւր բրօթօգօլընը իքինճի ֆըգրասընը պէր վէճհը աթի թանգիմ օլընմասընը թէքլիֆ էյլէմիշ իտի։

«Տուէլը մուազզամա՝ Շարգի Ռումէլի նիզամնամէսի էսասիսինի վագը օլաճագ թաատիլաթտան սոնրա թաստիգ իթմէք իշիւն Տէրսաատէթտէ ինիգատ իտէճէք գօնֆէրանսըն իհթիմալը միւթէգրէյէն մէզքիւր սուրէթը թէսվիյէյի գանիէնթաատիգ էյլէմէք հագգընը մուհաֆազա իտէրլէր։»

Մ. Զանօֆ՝ Ռուսիա սէֆիրի Մ. Նէլիտօֆ թարաֆընտան թանզիմ օլունան մէզքիւր ֆըգրասընն պէր վէճհը աթի թաատիլինի թէքլիֆ իթմիշ տիր։

«Տուէլը մուազզամա՝ եէնիտէն Տէրսաատէթտէ ագտը մուգաբրէր օլան գօնֆէրանսընն ինիգատընա գատար Ռումէլիի Շարգի նիզամնամէսի էսասիսինի թաատիգ էյլէմէք հագգընը մուհաֆազա իտէրլէր։»

Պու սուրէթ՝ Պապը Ալի ճանիպինտէն տախի թասվիպ օլընմըշ տըր։

Թաստիգնամէ բրօթօգօլընընը իշպու իքինճի ֆըգրասը հագգընտա խարիճիէ նազրը Սահտ բաշա հազրէթլէրի իլէ Ավսթրիա վէ Ռուսիա սէֆիրլէրի պէյնինտէ խայը միզաքէրաթ ճէրէյան իթմիշ իսէ տէ, հէնուզ պիր իհթիլաֆ հուսուլէ կէլմէմիշ տիր։

* *

Վարնատան իշար օլունտըղընա նազարէն, Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի՝ չէհրը մէզքիւրտէ եունան թէպասընա ահտ օլան պիճիւմէ մէլխանէ վէ միւսքիրաթ մազազլարընը գաբաթմայա գալգընմըշ իսէ տէ, եունան գօնսօլօսը թարաֆընտան վուգու պուլան բրօթէսթօ իւզէրինէ շու թէչէպպիսատէն սարֆը նազար էյլէմիշ տիր։

* *

Աթինանընն էֆէնտի-կազէթասընտա օգունտըղընա կէօրէ, հիւքիւմէթը եունանիյէ՝ մէմալիքը էճնէպիյէյէ եէնիտէն էչեա վէ միհիմմաթը հարպիյէ սըրբարը իթմէյէ գալմամ վէրմիշ տիր։

* *

Գարատաղ բրէնսի՝ Մ. Մարսիալ Նօէ նամ Ֆրանսըզտան Մէ-Մէյէ նամընտա 97 թէնէլաթ օլըգ պիր վարօր միւպայաա իթմիշ օլմաղլա, վարօրը մէզքիւր պու սըրատա Նանթ չէհրինտէ թէճհիզ իտիլմէքտէ օլուպ, պիր գաչ կիւնէ գատար Ցուլչինօյա հարէքէթ իտէճէք, վէ պիրինճի օլարագ պու վարօր Գարատաղ պայրաղը թահթընտա իճրաի սէյր ու սէֆէր էյլէյէճէք տիր։

* *

Պուլկարիսթան Լատվիյէ նազրը՝ Շարգի Ռումէլիյի տօղաշմագ իշիւն պու քէրրէ Սօֆիատան Ֆիլիպէյէ կէլմիշ տիր։

* *

Պէրլինտէն իշար օլունտըղընա կէօրէ, Գրուբ ֆապրիգասը՝ լէվգիմաթը հարպիյէ միւպայասընճա քէնտիսինէ 400 միլեան ֆրանգ իհթիպար իտէպիլէճէկինի Պուլկարիսթան հիւքիւմէթինէ պէյան էյլէմիշ տիր։

* *

Կիրիտ ճէզիրէսինին սրհհիյէ իտարէյէրի՝ կէճէ ալաթուրգա սաաթ 5է գատար էճնէպի սէֆինը հարպիյէսինէ սէրպէսթ բրաթիգա վէրմէյէրի իչիւն Տէրսաատէթտէն պա թէյէկպաֆ էմր ախզ իթմիշլէր տիր։

Մալիւմ օլտըղը վէճհէյէ, մէրի օլան նիզամը մախսուս մուճիպինճէ, սէֆինը մէզքիւրէյէ սաաթ 12ին սոնրա սէրպէսթ բրաթիգա վէրիլմէզ իսի։

* *

Աթինատան իշար օլընտըղընա կէօրէ, 19000 քիլիմէն իպարէթ օլաճագ իքի սընը իհթիյաճ ասքէրինին սիհհ ալթընա ալընմասընտատիր օլան իրատէի գրալի՝ պու հաֆթա զարֆընտա նէշր օլընաճագ, վէ պատէհու եունան հարպիյէ նազրը՝ հուտուտտա պուլունան եունան ասքէրինին ահվալինի թէֆթիշ իշիւն Արթայա ագիմէթ իտէճէկի կիպի, բիիսը վիւքէա Մ. Տելիեանի տախի այնը մագսէտլէ թէսալիայը տէվրէ չըգաճագ տըր։

* *

Պապը Սէրասքէրի վէ Պահրիյէ նէզարէթի՝ սիլահ ալթընա ալընան ասասքիրը Շահանէնին սատրը օլաճագ իլգ էմրատ լիւզում կէօրիւնէճէք մահալէ սէվգ օլունմագ իւզրէ միհէյյա պուլընմասը իշիւն էվամիրը ախզ իթմիշլէր տիր։

* *

Մէսարիֆաթը հարպիյէ իշիւն իսրաճ օլընանաղընը տիւնքի նիւսխէմիզտէ եազտըրըմըզ թահվիլաթը ճէտիտէնին 1.750 000 լիրալըգ օլաճաղը, վէ պունուն 250 000 լիրալըգը Տէրսաատէթտէ գալըպ, 1.500 000ի վիլայաթա իրսալ գէլընանաղը մուսթէհարէն խայէր ալընմըշ տըր։

* *

Պուլկարիսթան հիւքիւմէթինին՝ Շումնուտան Եամպօլոյա գատար ինչա օլընաճագ շըմենտֆէրին էմրը ինչաթը իշիւն պիր Ռուս գումբանեասը իլէ միւզաքէրաթա պաշլամտըղը՝ Վիէննատա չայի օլմուշ տըր։

* *

Լինդէնտաու Բոդինին վէրտիկի մալիւմաթա մուղայիր օլարագ Պուլկար հիւքիւմէթի՝ ասքէրինի տաղրթմայա քէմալը կէրմի իլէ տէվամ իտէյօր։ Հէր կիւն եիւզլէրճէ նէֆէրաթ մէմլէքէթլէրինէ ավտէթ իթմէքտէ տիրլէր։ Սիլահ ալթընտա եալընը, իքի սէնէլիք միւտտէթը ասքէրիյէյի հէնուզ իքամ իթմէյէնլէր գալաճագ տըր։

ՕՐԵԿՕՆ ՎԱԲՕՐԸՆԸՆ ՊԱԹՄԱՍԸ

Նիւ-Եօրգտան Էմրօրայա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ինկիլթէրա իլէ Ամերիգա արասընտա իյէյէն Օրէկոն նամ պէօիւք պիր Ինկիլիզ վարօրը՝ կէչէն հաֆթա բաղար կէճէսի սիւրաթը ֆէվգէլատէ իլէ Նիւ-Եօրգա տօղրու կիտէր իքէն, օրալարա եագբն պիր մահալատէ ալաթի. սաաթ 4տէ չէտիտէն իւչ տիրէքլի պիր եէլքէն սէֆինէսինէ չաթարագ, հէր իքիսի տէ զարգ օլմուշլար տըր։

Իշպու ֆէլաքէթ հագգընտա էվրօրա կազէթալարընտա օգունան թաֆսիլաթա կէօրէ, մէզքիւր եէլքէն սէֆինէսի՝ անիտէ քեամիլէն զարգ օլուպ, թայֆասընտան պիրէ զալիպա հիչ քիմսէ գուրթուլամամըշ օլմըշընտան, նէ միլէթէ ահտ սէֆինէ օլտըղը անլաշըլամամըշ տըր։ Լաքին Օրէկոն վաբօրը՝ տէրհալ պաթմալըպ, թուլումալարընա սուլար պօշալարընարագ թախիսինէ խայլիճէ չալըշըմըշ իսէ տէ, մուվաֆֆագիյէթ հաօբէ օլմայրպ, միւսատէմէտէն 8 սաաթ սօնրա օ տախի զարգ օլմուշ տըր։ Անճագ պու միւտտէթ էնասընտա տէօրթ թարաֆտան իմատատ եէթիշիպ, խուսուսիլէ Ֆ-ըրտանընա պիր վաբօր՝ Օրէկոնը 641 եօլճըսը իլէ 205 թայֆա վէ կէմիճիլէրինի գուրթարարագ, զարգ օլան մէզքիւր բրօթա վաբօրընտա նուֆուսա հիչ պիր զայիաթ վագը օլմամըշ տըր։

Օրէկոն վաբօրընտա 598 ատէտ տէ մէքթուպ չանթատը պուլունուպ, պու չանթալարընը 66սընտա 24 պին գրթա թէսահհիւտլի վէ թէսահհիւտսիզ մէքթուպ վար իմիշ։ Պունլարտան Ֆրանսա, Իսպանիա, Զուիցէրիա վէ Ռուսիայա ատտ օլան բրօթա չանթալարընն ճիւզի պիր գրսմը գուրթարըլըպ, Ինկիլթէրա իլէ Ամերիգա բրօթա չանթալարը քեամիլէն զարգ ու զայ օլմուշ վէ եալընըզ Մանչէսթէրտէն պիր մէքթուպ չանթատը գուրթուլմըշ տըր։

Վաբօրը մէզքիւր եօլճըլարը՝ Նիւ-Եօրգտա սէֆինէյին մէնսուպ օլտըղը Գիւնար գումբանեասը աճէնթէսինէն՝ զարգ օլան էշեա վէ բրբրթըլարընն թազմինաթընը թալէպ իթմէքտէ օլտըգլարընտան, մէզքիւր աճէնթէ՝ պիր արա մէսուլիյէթի գապուլ իթմէք իսթէմէմիշ իսէ տէ, եօլճըլարլա աճէնթէ արասընտա պու պատէ պիր իհթիլաֆ հուսուլի մէմուլ պուլընմըշ տըր։

Ինկիլթէրատաքի Գիւնար գումբանեասը՝ Օրէկոնը կիւյոն գումբանեասընտան 7 500 000 ֆրանգա միւպայէա իտէրէք Նիւ-Եօրգ բրօթասընտա իշլէթմէքտէ օլուպ, Լաքին սիկուրթայա գօյմամըշ օլտըղընտան, պու գազա՝ գումբանեամ մէզքիւրէ պէօիւք պիր զարարը մուճիպ օլմուշ տըր։ Լաքին տէրունինտէ 3 միլեան ֆրանգլըգ եիւ՝ սիկուրթալը օլուպ, պունտան մատտա պիր չօգ տա էլմաս չէքմէճէլէրի գուրթարըլմըշ տըր։

Վաբօրը մէզքիւրընը սիւվարիսի գաբատան Գօլիէ՝ պահրիյէլիլէրին միւթատը իւզրէ էն սօնրադա վաբօրտան տիշարը չըգմըշ վէ ագիպինէտ վաբօր պաթմըշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Եավէրանը Շահանէտէն Ալէմանեալը Հօպ բաչանընն թահթը գօմանտարնտա օլարագ պու քէրրէ էրթօրրու նամբ իլէ պիր սիւվարի ալայը թէչքիլ իտիրմիշ տիր։

—Հալէպ վիլայէթինտէ Մէրսին իլէ Սէլէֆքէ արասընտա պու քէրրէ պիր սիւրիճիւ բրօթասը քիւչատօլընմըշ տըր։

—Մէքթէպլը Հարպիյէ իմթիհանլարընա իպթիտար օլընմըշ տըր։ Մէքթէպլը մէզքիւր Ռուս լիսանը մուալիմի Սատրգ պէյին էօհտէսինէ պինպաշըլըգ բիւթպէսի թէվճիհ պուրրըմըշ տըր։

—Թ. Հ-ֆէֆ-ի Սթամպօլտա Ազճմին ֆահիշէխանէսի տէմէքլէ մասրուֆ օլան խահիլիխանէյէ կէչէն հաֆթատան պէրու 12 եաշընտա պիր գըզճըղազըն աթըմըշ օլտըղընը պէյանլա, միւթէճասըրլարը օլան ճանիլէր հագգընտա Զապիթէ Նէզարէթինին նազարը տըզգաթընը ճէլպ իտէյօր։

—Բէժի իտարէսինին ախիրէն մասշաթա պաղը թասարրուֆատտա պուլընտըղը, վէ իտարէնին սաիր շիպէյէրինճէ տախի թասարրուֆաթ իճրա իթմէսի իչիւն մէճլիսը իտարէ թարաֆընտան Բէժի միւտիրիյէթինէ մէէզունիյէթ իթա գէլընտըղը մէսմու տըր։

Նէշր օլէնան պիր սթաթիսթիգէ կէօրէ, Բէժինին պիրինճի սէնէ հասըլաթը՝ օրթա հիսապլա այտա 89 000 լիրա օլտըղը հալտէ, իքինճի սէնէ հասըլաթը այտա 120 000 լիրայա պալիպ օլմուշ տըր։

—Ախիրէն Սէլանիքտէ հիւքիւմէթ գօնտընընտա գանը պիր ֆաճիա զուհուրա կէլմիշ տիր։

Շէօյլէ քի, շէհրը մէզքիւր խանէտանընտան Հագգը պէյ նամ զաթն քեահէալընընտա պուլընմըշ օլան Հասան աղա նամընտա պիր Արնավուտ՝ լօգանթանըն պիրինտէ երնէ խանէտանատան Մէլիմ պէյ նամընտա պիր զաթա հէր նէտէն տօպալը իսէ իպալէի լիսան իթմիշ տիր։ Սէլիմ պէյ՝ պունա էհէմմիյէթ վէրմէմիշ իսէ տէ, օրատա հաղըր պուլունան ալայ պէյի՝ մէրգում Արնավուտը Թուիթտուրպ հիւքիւմէթ գօնդարընտա հայտ իթտիրմիշ օլմաղլա, Արնավուտ՝ մէզքիւր օտանընն տուվարընտան ասըլը օլան պիր բէվլէրի աթէչ իթմէյէ պայլամըշ տըր։ Պունուն իւզէրինէ հիւքիւմէթ գօնդը իչինտէ պիր բաթբրաը տըր գօրուպ, թիւֆէնկինի գաբան զապթիյէ՝ մէրգում Արնավուտը իւզէրինէ սէյրթմիշ իսէ տէ, մէրգում՝ անդէրին իւզէրինէ տախի աթէչ իթմէկէ պայլալըպ, զապթիյէլէրէն պիր իքիսինի եարալամըշ, վէ ֆագաթ քէնտիսի տախի անլէր թարաֆընտան աթըլան գուրշունլարտան վուրուլուպ, մագթուլէն եէրէ սէրիլմիշ տիր։

Պու արպէտտա էանասընտա էհալի տախի էբէյիճէ տիւշարը թէլալ վէ հէյէճան օլմուշ տըր։

ԹԻԼԷԿՐԱՖ

Լօնտրա 22 մարտ

Մանտլէյտէն վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆ՝ Ինկիլիզէրին Ֆիրման ասիլէրինի մաղլուպ իթտիքլէրինի պէյան իթմիշ տիր։

Պէկրատտա 22 մարտ

Գրալ Միլան ավտէթ էյլէյուպ, Մ. կարայանին՝ գրալը միւարէլէյհէ իսթիֆասընը վէրմիշ, վէ եէնի գապինէթօ թէշքիլ իթմէք իւզրէ Մ. Միլանօվիչին Պուգրէյտէն ավտէթինէ ինթիզար իսթիլմէքտէ պուլունմուշ տըր։

Լօնտրա 23 մարտ

Տէնվէ Նէ-ղ կազէթասընն պէյտընա կէօրէ, միւքէլատէն Մ. Զէվպէրլէյն իլէ Մ. Թրէվէլեան՝ իրլանտայա տաիր Մ. կլատսթօնընն թէսավուրաթը իւզէրինտէ իսթիլաֆ էֆքեարտա պուլընտըղլարընտան, գէվաթը միւարէլէյհիմանընն գապինէթօտան իսթիֆա իտէճէքլէրի բէք մուհագգագ տըր։

ԱԶԳԱՑԻՆ

Մբսըը Առաջնորդը Գեր. Տ. Մատթէոս Սրբազան՝ Խոտիվիէ բօսթա վաբօրըլյա պու կիւն մահալը մէմուրիյէթինէ ազիմէթ իտէճէք տիր։

Բուհանիի մուսաիլէյէ՝ Մէգպուրեան Մկրտիչ էֆ.յէ չակիրտիլիք իթմիշ օլտըղընան, էֆի մուսաիլէյէ՝ Իզմիրլեան Սրբազանա պիր վէտա զիյաֆէթի քէշիտ իթմիշ վէ պու զիյաֆէթտէ տիկէր պազը դէվաթը միւթէպէրէ իլէ պէրապէր Պէրպէրեան Ռէթէոս էֆ. տախի մէտուէն հազը պուլընարագ, էսնաի թասատա պատէ Նուլ իտիլէճէկի սրբատա կիւդէլ պիր մէգալէ իյրատ իթմիշ, վէ իզմիրլեան Սրբազանը խասիլը մէմուհէսինի պիթթասինի, մէմուրիյէթը ճէտիտէսինի թէպրիք, վէ քէմալը իւմմ ու սէլամէթլէ մահալը մէմուրիյէթինէ միւվասլէթ իթմէսինի թէմէննի էյլէմիշ տիր։

—

ՄԱԿԱՐ ԾԱՌԱՑ ԳՐԻՍՏՈՍԻ ԵՒ ԱՆՀԱՍԱՆԵԼԻ ԿԱՄՕՌՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՊԵՏ ԵՒ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՑՆ ՀԱՅՈՑ ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀԱՄԱԶԳԱԿԱՆ ՆԱԽԱՄԵԾԱՐ ԱԹՈՌՈՅ ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՄԱՑՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՍՐԲՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ԷՋՄԻԱԾՆԻ

Մեզուական անդամոց Դպրոցասէր Տիկնանց ընկերութեան գործադիր ժողովոյն՝ որ ի Մարսիլիա՝ հոգեհարազատ դասերաց մօր լուսոյ Կաթողիկէ Սրբոյ Էջմիածնի նուիրեմք գՀայրապետականն մեր ողջոյն և զԱստուածային բազմապատիկ օրհնութիւն։

Շնորհաւորական գրութիւնն ի դիմաց ընկերութեան Գործադիր ժողովոյդ ընդ ստորագրութեամբ Ատենապետ Զապելի Ֆընտրզլեան և Ատենադպիր Թագուհւոյ Պալղաղարեան ի 18 դեկտեմբերի 1885 անցեալ ամի՝ ժամանեաց առ մեզ ի 5 Յունուար ներկայ ամսոյս, զոր ընթերցեալ՝ փառս վերառաքեցաք առ ամենաբարձրեալն Աստուած, որ գթացեալ յայգոս մեր՝ հաճեալ է, և ի կանանց դասուց Ազգիս յարուցանել դասատիրակս և հրահանգիչս զաւակաց Հայրենի եկեղեցւոյ ի պէս պէս պտուղս ուսմանս և ի քրիստոնէավայել կենցաղավարութիւնս։

Վստահ եմք, զի դուք, համեստափայլ Տիկնայք, ջանալով բարեբար ճառագայթիւք քրիստոնէութեան լուսաւորել ըզմիտս և դաստիարակել զսիրաս ի խնամս Ձեր ապաստանեալ զաւակաց Ազգիս՝ ո՛չ զանց արասջիք տալ վարժել զնոսա յաւէտ ի ձեռագործութեան, ի անտեսագիտութեան, ի անարարութեան և ի պարզասիրութեան, և ո՛չ ըստ Առաքելոյն ի հիւսս ոսկեմանս ընդելուգեալ մարգարտով կամ ի հանդերձս պաճուճեալս, որպէս առանն նորասէրք ոմանք ի կործանումն տանց, այլ գուն գործեալջիք վարժել և դաստիարակել զանուշիս Ձեր ի պարկեշտութեան և ի համեստութեան ի բարեպաշտիկ կենցաղավարութեան և ի ծնողասիրութեան խառն ընդ երկիւղի Աստուածապաշտութեան, որք անկապտելի զարդք են համեստափայլ օրիորդաց և տիկնանց։

Իսկ մեք օրհնեմք զՁեզ և զվաստակս Ձեր յասպարիզի կրթութեան զաւակաց Ազգիս, օրհնեմք զԱնուշիս Ձեր հայրապետական օրհնութեամբ մերով, և մաղթեմք յԱստուծոյ պարգևել նոցա զչնորհս, զէիրս և զճարտարութիւն մտաց յասպարիզի օգտակար ուսմանց և կրթութեանց, և մեծամբ վասն մարդասիրական ձեռնարկութեանց Ձերոց և յաւաղդիմութեան զաւակաց Ազգիս։

Ամենաներմեռանդն աղօթարար
ՄԱԿԱՐ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
ԱՄԵՆԱՑՆ ՀԱՅՈՑ

—

ՄԵԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ՀԱՅՈՑ ԱԶԴ

Պատիւ ունիմք ծանուցանել արգոյ ազգայնոց թէ Զմիւռնիոյ մէջ օժանդակ Մասնաճիւղ մը կազմուած է այս անգամ հետեւեալ պատուարժան անձերէ, համաձայն ճիւղային կանոնագրին։

Մեծ. Տեարք

Ն. Յ. Բաբազեան	էֆ.	Ատենապետ
Յակոբ Ն. Վէմեան	»	Ատենադպիր
Թ. Թուսեան	»	Գանձապետ
Ն. Ասլանեան	»	Անդամ
Յ. Ս. Իրիքճեան	»	»
Հ. Ս. Աւետիքեան	»	»
Պ. Յ. Ազաճանեան	»	»

Սոյն Պատուարժան Մասնաճիւղն արդէն գործի ձեռնարկած ըլլալով, ներկայիս ջերմ հրաւէր կը կարդամք Զմիւռնիոյ մեծարոյ ազգայնոց մասնակցիլ բացուած բաժանորդագրութեան և իրենց ծանօթ առատաձեռնութեամբ նպաստել ընկերութեանս։

ի դիմաց Հայոց Միացեալ
Ընկերութեանց Տնօրէն Ժողովոյ
Ատենադպիր — Ատենապետ
Գ. Զէրոպ — Գ. Յ. Յովհաննէս
Կ. Պոլիս 10/22 մարտ 1886

—

ԽԱՍԳԻՒՂ ԸՆԹԵՐՑԱՍԻՐԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Խասգիւղի Ընթերցասիրաց ընկերութեան Գործադիր Ժողովս երախտագիտական պարտականութեամբ կը փութայ հրապարակաւ իւր խորին շնորհակալիքն յայտնել առ Մեծապատիւ Միքայէլ Էֆէնտի Յակոբեան որ բարեհաճեցաւ նուիրել եօթանասուն և հինգ մէջիտ կերպաս վասն զգեստաշինութեան ընկերութեանս պաշտպանեալ աշակերտաց։

Խնդրելով Մեծ. Խմբագիր Տէր որ ներկայս հրատարակէք Ձեր մօտակայ թիւերէն միոյն մէջ ընդունելով կանխաւ մեր մեծարանքն։

Մնամք խորին յարգանօք
ի Դիմաց Գործ. Ժողովոյ
Ատենադպիր — Ատենապետ
Մ. Վ-յլեան — Վ. Լ-ի-ի-ան
Խասգիւղ
11 մարտ 1886

ՏՕԳԹՕՐ ՁԵՎԱԼԵԱՆ

Տօգթոր Ճէլալեան էֆէնտի նագը մահալ իլէ, Գալաթատա Գօմիսիոն խանը գաբուսը գաբըսընաաքի օտասընտան, պիրազ տահա աշաղըտա, եանի այնը սրբատա քէօրբիլէ եագրն քէօշէտէ սարբրաֆ Գուլազսրգեան էֆ. մաղազասը սրբասընտա վագը 5 նումէրօը, վէ քէօրբիլէ տօղրու պագար տաիրէնին իքինճի գաթբնա կիթմիշ օլաուղընտան, քէնտուլի կէօրմէքլիկէ արզու իտէն գաթլարը, մահալը մէզպուրէ թէչրիֆլէրի իսթաք օլունը։ 12—7

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

(233 ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆ)

Ազգ. Սահմանադրութեան ընտրական եղանակն ի մասին Թաղականութեան և Ազգ. Երեսփ. Ժողովոյ անդամակցութեան, աւանիկ ինչպէս ցոյց տուինք, բոլորովին ռամկավարական է, և ԱՐԺԱՆԻՔ ըսուած հանգամանք իբրեւ պայման չէ նշանակուած, որպէս պէտք էր, մանաւանդ յընտրելիութիւն Թաղականութեան, երբ ազգի մը մէջ ընտրող և ընտրելի միևնոյն իրաւունքն ունենան, չատ դիւրաւ կը ճշդուի այդ ազգին վրայ Ս. Գրոց այն խօսքն թէ «պիտի գայ ժամանակ, որ իսրայէլի մէջ իշխանը ծառայ, տիկինը աղախին, ազատը գերի, խորհրդականը խորհրդառու և այլն պիտի լինի, և այն ատեն մ'այ Իսրայէլի, զի ամենայն օրէնք և կարգք պիտի խանգարին և եղծանին, և ժողովուրդս պիտի մատնուի խառնակութեան և անիւխանութեան»։

Առ այս առակ մ'ալ կը յիշեմք. ժամանակաւ թագաւոր մը ի ներկայութեան իւր նախարարաց, որք կը պահանջէին ժողովրդեան ընտրողութեան ազատ իրաւունք տալով, երկրիս վարչական եղանակը կազմակերպել, կը կոչէ հռչակաւոր պատկերահան մը և կը հրամայէ որ երեք օրուան մէջ նկարէ և իրեն յանձնէ մարդոյ այնպիսի պատկեր մը, որոյ նման տգեղագոյն մարդ ոչ եղած լինի և ոչ երբէք լինի։ Իսկզբան պատկերահանը կը շուարի, այլ սակայն յետ խորին մտածմանց որոշեալ օրին կը ներկայացնէ թագաւորին գեղեցկագոյն մարդոյ պատկեր մը, եւ երբ թագաւորն կը հրամայէ որ գըլխատուի պատկերահանը, վասն զի հակառակ իւր հրամանին, այսինքն տգեղագոյն պատկերի մը տեղ՝ նը. կարած էր գեղեցիկ պատկեր մը, պատկերահանը կը խնդրէ որ դէթ մէկ ժամ հրաման տրուի, որ ժողովուրդն ազատօրէն գայ և իւր նը. կարած պատկերը սրբագրէ և յետոյ եթէ պատկերս իւր պահանջած ձեւովն տգեղագոյն չլինի, յանձամ գլխատուի։

Անմիջապէս արքայական հրովարտակ կելնէ որ ամէն մարդ գայ և իւր գիտցած կերպովը սրբագրէ նը. կարեալ գեղեցիկ մարդը, և ահա մարդ մը գալով, «քիչ մը քիթը երկար լինելու է» կըսէ և կերկնցընէ, ուրիշ մը՝ «աչքը եթէ սանկ նայի, աւելի աղէկ կը լինի» կըսէ և բոլորովին չիլ կընէ։ Այսպէս սա ու նա մարդիկ այս ու այն կերպով այնքան կը խաղան պատկերին հետ, որ պատկերին գեղեցկագոյն մարդը ամենանճռնի հրեշի մ'ի կերպարանք կատանայ զոր մատուցանելով թագաւորին, կը բարբառի. «տէր արքա, ահա խնդրած պատկերդ։ Այսպիսի տգեղագոյն պատկեր մը տգէտ մարքրէ կրնայ արտադրիլ և ոչ իմաստուն մարքրէ, զի գեղեցիկը կերթ ու գիտուն մարքէ կը ծնի իսկ տգեղը տգէտ մարքէ»։

Թագաւորը դառնալով առ իւր պալատականս, կըսէ. «ահա տեսէք գեղեցիկ գործ մը երբ յանձնուեցաւ տգէտ ժողովրդեան մը ընտրողութեանն ու դատողութեան, ո՛րքան կարճ միջոցի մը մէջ բոլորովին ի տգեղագոյն կերպարանափոխ եղաւ, հապա ուրեմն ինչպէս դուք կուզէիք որ վարչութեանս գեղեցկայարմար ղէկը տրուի այն ժողովրդեան, որ տակաւին կառավարելու համար պատրաստուած չէ։»

Արդարև ահա այս կը լինի վախճան գեղեցիկ վիճակի այն ժողովրդեան, որ տակաւին յարբունս չհասած, այսինքն կրթական և գիտնական բարձր աստիճաններու չթևակոխած՝ կուզէ ինքզինքը կառավարել Սահմանադրական կամ ազատական այնպիսի օրինօք, որք սահմանուած են իրմէն աւելի զարգացեալ ազանց և ազգաց համար, մինչդեռ ինքն տակաւին տղայ հասակի մէջ՝ չէ կարող ընտրել ինչ որ կատարեալ բարին է, օգտակարն է և ուղիղն է։

Այսպէս եղաւ նաև մեր ազգին համար ալ, որ թէև Սահմանադրութենէ առաջ չունէր այնքան գեղեցիկ այսինքն գոհացուցիչ վիճակ մը, այլ սակայն Սահմանադրութեան հաստատութենէ յետոյ մինչև ցայժմ չկրցաւ տակաւին ստանալ գոհացուցիչ կացութիւն մը։ Ամեն ուրեք տժգոհութիւն, ամեն ուրեք երկպառակութիւն, ամեն ուրեք խառնակութիւն մտնաւանդ յայն փոկրիկ և աղքատիկ թաղս և իգաւառս, ուր փոքրիկ մարդիկ մեծ գործերով զբաղելու կը նկրտին, և այս ամենայն յանուն օրինաց և վարչական եղանակի տեղի կ'ունենան ի մեծ ցաւ ճշմարիտ բարեպաշտից և ազգասիրաց։

Այսչափս բաւ է կարծեմք հաստատելու համար թէ Սահմանադրութեան ընտրական եղանակն ռամկավարական է, և թէ առ սէր օգտի եկեղեցւոյ և ազգի հարկ է Սահմանադրութեան մէջ ինչ ինչ սեղմումներ մուծանել ի մասին ընտրելիութեան ի թաղականութիւն և յանդամակցութիւն Ազգ. Երեսփ. Ժողովոյ։

Նմանապէս ըսինք թէ Սահմանադրութեան վարչական եղանակն ալ խորհրդարանական է։ Խորհրդարանական դրութիւն ըսելով, պէտք է իմանալ ժողովական դրութիւնը այսինքն շատ մարդերու խորհրդակցութեամբ վարչական տնօրինութիւններ կատարել։ Այսպիսի դրութիւն մը գէշ դրութիւն չէ զարգացեալ ազգերու համար, այլ սակայն մեզի նման տակաւին նոր լուսաւորուելու վրայ եղող ազգի մը չկրնար յարմարիլ պատշաճապէս և օգտակարապէս։ Վասնզի օրինաց գործադրութեան համար մարդեր պէտք է, և այդ մարդերն հասցնելու համար օրէնգիտական հաստատութիւններ ալ ունենալու է։ Ունինք օրինաց պահանջած բարեմասնութիւններն ունեցող բաւականաչափ մարդեր, ունինք մեզ մարդ հասցնող հաստատութիւններ։ Մանաւանդ ի գաւառս կան այդ պէտքը գէթ ըստ կարելւոյն լեցնող տարրեր, հոգ չէ որ թիւերնին ալ քիչ լինի։

Շօշափելի օրինակ մը տալու համար հոս մէջ կը բերեմք Սահմանադրական ժողովոց և խորհրդոց անդամակցութեան համար պահանջուած թիւերը.

Ազգ. Երեսփ. ժողով		140	Եկեղեցկն.	20
Կրօնական	»	14	»	
Քաղաքական	»	14		
Ուսում. Խորհուրդ		7		
Ցնտեսական	»	7		
Դատաստանկն.	»	8	»	4
Վանօրէից	»	7		
Եւմտից	»	7		
Կտակաց	»	7		
Հիւանդանոցի	»	9		
		218		

Երկու հարիւր տասն եւ ութ անձինք ուրեմն պիտի վարեն և տընտեսեն եկեղեցւոյ և ազգին վարչութեան վերաբերեալ գերագոյն պաշտօնները կամ բոլոր գործերը չբնա։

Այս թուոյն վրայ եթէ աւելցնենք Թաղ. խորհուրդ ունեցող 37 եկեղեցիներուն թաղականներն ալ, միջին հաշուով 7 ականէն 259 անձ կը լինի, որով համագումար կունենանք 477 անձ։

Այս թիւէն դուրս կը ձգենք 37 վարժարանաց Հոգաբարձուներն և այլեւայլ ցանձնաժողովոց անդամներու ահագին թիւը, որոց պաշտօնին սահման թէեւ Սահմանադրութեան մէջ չէ գծուած, այլ վարչական հրահանգներով կամ բանաձեւներով կը վարեն իրենց ստանձնած ճիւղին գործերը, սոքա եւս ամենեքին չբնա։

Ըստ Սահմանադրութեան գաւառներն եւս պիտի ունենան Ս. Պոլսոյ յար և նման Երեսփ. Ժողով, բը. նակաց թուոյն համեմատութեամբ չատ կամ քիչ անդամներէ բաղկացեալ, Կրօն. և Քաղ. ժողովներ, գաւառական դիւանատուն, գաւառական սնտուկ, վարչական խորհուրդներ եւն., իսկ ամեն թաղ պիտի ունենայ թաղական խորհուրդ մը, սընտուկ մը, դիւանատուն մը։

Սահմանադրութիւնը որ չատ մարդերով գործ տեսնելու խորհրդարանական դրութիւնն ընդունած է, թէ և ունի բնականաբար այդ դրութեան հետեւանքն եղող ծախուց հայթայթմանն համար ինչ ինչ յօդուածներ, այլ սակայն այդ յօդուածոց գործադրութիւնը ապահովող միջոց մը ցոյց տուած չէ։ Դրամը վարչութեան մը մեքենային իւղն է ըսուած. երբ իւղը կը պակսի, մեքենայն ալ ինչպէս պիտի չարժի։

Խորհրդարանական դրութեան մէջ երկու բան կը փնտռուի, վարչական մարդ և դրամ։ Վարչական մարդը սելով՝ կը հասկանամք օրէնգէտ և գործօն մարդ։ Ունինք խորհրդարանական դրութեան պահանջած թուոյն համեմատութեամբ օրէնգէտ և գործօն մարդիկ։ Եթէ ունինք և պիտի կոչենք զնոսա ի պաշտօն և ի գործ, ուրեմն մեր առջեւ բացուած պիտի տեսնենք ծախուց նորանոր դռներ, վասնզի այդ առաքինի մարդիկ, (առաքինի կ'անուանեմք, զի ձրիաբար պաշտօնավարելու կոչուած են), գործելու համար դրամի պէտք պիտի տեսնեն, որպէս զի եկեղեցական և ազգային այն ամէն գործերն, որք իրենց մատ մանց առարկայ են, կարենան խղճի մտօք վարել տալ ի ձեռն այլ և այլ ամսականաւոր պաշտօնեից և կամ չուտ ընդ փութ կարգադրել այնպիսի գործերը և ստիպողական պէտքեր, որք առանց դրամի չեն կրնար տեսնուիլ կամ տնտեսուիլ։

Իսկ եթէ խորհրդարանական դրութեան պահանջած այդ օրէնգէտ և գործօն մարդերը չունինք, հարկ պիտի լինի ուրեմն հասցնել զնոսա, բայց ուստի։ — Հարկաւ այնպիսի հաստատութիւններէ որք պէտք է հիմնուին մի միայն եկեղեցւոյ և ազգին համար մարդ հասցնելու նպատակաւ։ Յայտնի է թէ չունինք այսօր բաւական թուով այնպիսի ազգայիններ, որք կարող լինին Ազգ. Վարչութեան ղեկը վարելու, և 25 տարիներէ ի վեր, յորմէ հետէ Ազգ. Սահմանադրութիւն հաստատուած է, ձեռնարկած եմք ո և է միջոցի մը ի գոհացումն այդ ամենայն պիտոյից։

Ազգ. Վարչութեան համար առաջին փնտռուելիք բանը եկեղեցականութիւնն է, պատրիարք, առաջնորդք, վանահարք, ժողովականք եւն., այդ դասակարգէն պիտի ելնեն, բայց մինչեւ ցարդ գտնէ Ս. Պոլսոյ մէջ կրցինք հաստատել Ընծայարան մը, մինչդեռ մեզ վիճակեալ Յոյներն, որք ժողովական դրութեամբ իրենց եկեղեցական և ազգային գործերը վարելու դժբաղդութիւնն ալ չունին, այսօր երեք աւելի մեծամեծ հաստատութիւններ ունին միմիայն Ս. Պոլսոյ մէջ, որոցմէ կելնեն տարուէ տարի ուսեալ օրէնգէտ եկեղեցականներ և կը գործածուին Պատրիարքարանի ձեռամբ յայլ և այլ տեղիս։ Յայլ և այլ պաշտօնս։ Ինչ եղաւ մեր Շահնազար—Նուպարեան վարժարանը. քանի՞ եկեղեցական դարս ելաւ այդ հաստատութենէն որ ի ձայն փողոյ ուրախութեան բացուեցաւ և ի ձայն ագոյ գոցուեցաւ վերջապէս։ Ինչու գտնէ մի ընծայարան չկրցաւ բացուիլ մինչեւ ցարդ, և Ազգային ժողովոյ օրակարգին մէջ է՞ր անլոյծ կսպասէ այսքան մի կենսական խնդիր։ Արդեօք մեր Սահմանադրական ազգ մը լինելուն շնորհն է այս, որ անսահմանադրական Յոյն ազգին ըրածին մէկ քառորդն ալ չեմք կարող ընել։ Բայց ինչ կը խօսիմք. տակաւին մոռցուած չեն այն գրուածները. Թէ «մեզի համար ժառանգաւոր թէ և պէտք է, այլ ոչ ժառանգաւորաց դպրոց»։

Նմանապէս ազգին աշխարհական մարդ հասցնելու համար ինչ ըրինք ցարդ. կրցի՞նք բանալ գոնէ Ս. Պոլսոյ մէջ կեդր. վարժարան մը, որոյ չէնքը կառուցանելու համար այնքան տարիներ մտմտալէ և աշխատելէ յետոյ, հազիւ կրցանք զայն յերեւան բերել, այն ալ Զալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ գեանին վրայ և կալուածոց հասութից չնորհիւն և ոչ մեր հաւաքական ջանիւքն ու դրբամական օժանդակութեամբն։

Արդ երբ մէկ կողմէն Սահմանադրութիւնն մեր վրայ պարտք կը դնէ որ չատ մարդերով տնօրինուին մեր վարչական գործերը, և միւս կողմէն երբ դրամական հասութից աղբիւրներն կը պակսին ի մեզ, կամ մանաւանդ այնպիսի դրամական գումարներ, որք այլեւայլ բարեպաշտական նպատակօք հանգանակուած են այսօր կամ յուսվպէտս կը վատնուին, և կամ չեն գործածուիր առ իսական պէտս եկեղեցւոյ և ազգի, ուրեմն կարելի չէ բնաւ վայելել այն բարիքներն, որք Սահմանադրական ժողովական դրութենէն կ'ակնկալուին իրաւամբ։

Սահմանադրութեան ի գաւառս Մի՞ՕՐԻՆԱԿ գործադրութեան արդիւնքն եղող հետեւեալ դէպքը կրնայ իբրև զաւեշտական մը մեր ընթերցողաց թէ ծիծաղը չարժելու և թէ ուշադրութիւնը գրաւելու։

Երբ ի Մուշ կուղեւորէի, հարկ եղաւ ինձ ազանիկ քաղաքի մը մէջ, ուր նոր Սահմանադրութիւնը գործադրուած էր։ Պատրիարքարանէն կարգեալ Սահմանադրութեան անթերի գործադրիչ վարդապետին հարցուցի. Թէ «սա խմբակս ի՞նչ է որ սրահին մէկ անկիւնը քաշուած ծալապատիկ նստեր կգտայի» — «երեսփոխանական ժողովն է»։ «Սա միւս խմբա՞կը»—«հրոն. և քաղ. ժողովներն»։ «Սա միւսնե՞րն»։—«Ուսումնական, Տնտեսական, Եւմտական, Վանօրէից, Դատաստանական, Կտակաց և երից եկեղեցեաց Թաղական խորհուրդներն են եւ սոքա ևս հոգաբարձուք են աղջիկ մանչ վարժարանաց»։ Հետաքրքրաբար համբելով տեսայ որ ընդամենն էին 110 մարդիկ։ Նորէն հարցուցի թէ այս քաղաքին մէջ քանի՞ տուն Հայ կը գտնուի։—Հազիւ 200 բնիկ Հայ տուն։ Ուրեմն, ըսի քմծիծաղով մը, այդ հաշուով այս քաղաքին մէջ ամէն Հայ ալ՝ ըլլալու է, երջանիկ քաղաք, ուր այսքան մարդ կը գտնըուի։ Իսկ երբ կը պատրաստուէի վար իջնելու և մեկնելու, յանկարծ ոտիկան մը գալով՝ հրաւիրեց զիս ի տեսութիւն կառավարիչ Պէյին, գնացի և սա խօսակցութիւնը տեղի ունեցաւ։

«Դուք քանի որ Պատրիարքարանէն պաշտօն ունիք, պէտք է հիմակ հեռագրէք Պատրիարքին որ այս վարդապետը վերցնէ այս քաղաքէն»։ —«ի՞նչ կայ որ։» «Այս մարդը այս քաղաքը տակնուվրայ ընելու՞ եկած է, պատուհանէն վար նայէ, տես սա բազմութիւնը ի՞նչ կը կանչուրտէ»։ Նայեցայ և տեսայ ըղտպանները, ջորեպաններ, ուղեւորներու ամբո՛ի խաժամուժ, որք կը պոռային, ի՞նչ ըսել է որ Հայերն ամեն ուրբաթ իրենց խանութները գոցեն, ժողով ընեն։ Մինչդեռ մեզ այս ու այն բանը պէտք է, ինչո՞ւ կարավանը օր մը ճամբէն ետ մնայ»։

Հասկցայ այս աղաղակց ոգին, և ամբոխը յուսադրելէ յետոյ՝ Առաջնորդարան երթալով, «Ազբրտիք, Պատրիարքարանն ալ ես ալ շնորհակալ ենք։ Չէն կենաք։ բանէրնիդ գացէք։ այս քաղաքին համար երկու ժողով և մէկ Թաղ. խորհուրդ բաւական է։ Ես կը գրեմ Պատրիարքարանի»։

Ցետոյ վարդապետին առանձինն հարցուցի. Թէ «ինչո՞ւ այս մարդիկ ամենքն ի միասին նիստ կընեն միևնոյն օրը»։ պատասխանեց. «Պէ՛ պպար։ ձեր խելքը չհասնիր։ Սահմանադրութեան ամբողջական գործադրութիւնը կ'ուզեն։ գործադրեցի։ և որովհետեւ ուրբաթ օր միայն հնար է գալ և նիստ ընել ըստեցաւ։ չատ աղէկ։ բսի։ ի՞նչ ընէի։ Նաեւ Սահմանադրութիւնն ըստ ո. գրում նոր կը գործադրուի։ ուստի հարկ եղաւ քանի մը ուրբաթ իրարու վրայ նիստ ընել տալ։ Պէյն ի՞նչ կը խառնուի։ Նաեւ պէյը գիտէ թէ երբ գատ գատ օր գատ գատ նիստ ըլլայ։ վարժապետը ամեն օր բանը գործը պիտի ձգէ և դիւանական գործողութիւններով պիտի զբաղի. եթէ վարժապետը չգրէ։ ո՞վ գրէ, ուստի՞ գանեմ գրագիր։ դրամ ո՞ւր է»։

Պատասխանս կարճ եղաւ։ «քանի որ այդպէս է։ ուրեմն առ Ս. Պատրիարքն յղելի սա տեղեկագրին վրայ ինձ հետ ստորագրէ։ թէ Սահմանադրութեան ամբողջական գործադրութիւնն անկարելի է այս գաւառին համար։ հրահանգ ղրկէ»։

(Շարունակելի)

ՎԱՀԱՆ Վ. ՏԷՐՄԻՆԱՍԵԱՆ

ՍՕՆ ԲՕՍՓՈՍ

ՄԸՍԸՐ ՎԷ ՃԻՎԱՐ ՀԱՎԱՏԻՍԱԳԸ

Գահիրէտէն եաղբլան պէր թէլէկրաֆա կէօրէ, ինկիլթերրա գօմիսերի Սըր Հ. Տրըմնտ Ուոլֆըն Լօնտրատան պտրդը թալիմաթտա, ինկիլիզ իշղալ օրտուսընտան ալթը ալայ թէնգիլ օլընմասը մուհարբէր տիր։ Թալիմաթը մէգքիւրէտէ ինկիլթերրա հիւքիւմէթի՝ ինկիլիզ ասքէրինին Զուանա վէ Մըսըր ասքէրինին վատի Հալֆայա չէքիլմէսինի թէքլիֆ եթմէքտէ օլուպ, Սըր Տ. Ուոլֆ՝ Ղազի Մուխթար բաշա իլէ պու եօլ.

(135)

ՍԻՄՕՆ ՎԷ ՄԱՐԻ

ՄԻՒԷԼԻՖԻ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՏՐ ՄՕՆՊԻԷԲԷՆ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

Շիշմանճա պիր պէպէմէ Մօրիսէ պիր օտա կէօսթէրտի. մէգթիւբ օտանդն էշեասը շաշաալը տէյիլ իսէ տէ, նէզաֆէթ ճիհէթիլէ մաթլուպէ քէսֆի օլաճագ բատատէտէ իսի։

13

Մօրիս եիւկիւնիւ վէ էլլէրինի եըդայըլ, չանթասընը պիր քէօշէյէ գօյտրդտան սօնրա, աչաղը էնտի վէ մաթպախտա օճաղն պաշընտա խանէնին սահիպէսի օլան տուշ մատամ Հիւբէյի պուլաը։

Հիւբէ.— Թամամընդը հաղբրլայօրըմ. պիր չօրպա, թաթը սու պալըդը, բաթաթէալի պիւֆթէք, ամէթ վէ չաղանօզ... պուռնան մատատա թաթլըլը պիր խամուր, բէյնիր վէ իւզիւմ... իլինիզ կէլի՞ր մի։

Մօրիս.— Ալատէն ալա. չիմատէն աղզըմըն սուլարը ագմաղա պաշլատը։

Հիւբէ.— Հավա սաղուդ, էֆէ՛նտի. քիչիւք եէմէք օտասընտա՞ մը եէմէք իսթէրսինիզ, եօգսա չու աթէյին գարշըսընա թագըմընդը հաղբրլասընը՞ մը։

Ֆիլհագդա մաթպախ պէպիւք վէ վիւսաթը պիր մահալ օլտուդը վէ լօգանթասընն սահիպէսի օրտան նատիրէն տիշարը չըգարդը ճիհէթլէ, Մօրիս՝ մէրգուսմէ իլէ կէնիշճէ գօնուշապլէճէյինի ֆէչմ էյլէտիյինտէն.— Շու աթէյէ պագա պագա կիւզէլճէ եէմէյիմի եէրիմ։

Շիշման պէպէմէ կէլիպ օճաղն եանընտա քիչիւք պիր սուֆրա հազբրլատը։

Հիւբէ.— Նէ՞ ճընս շարապ իսթէրսինիզ։

Մօրիս.— Էն էյի շարապդն հա՞նկըսը տը։

Հիւբէ.— Ա՛թը սէնէլիք պիր էյի շարապըմ վար, հէր իչէն խօշնուտ օլմուշ տը։

Մօրիս.— Օ շարապտան պիր չիչէ կէթիր։

Ա՛ֆ-ֆ թապիր օլունան լոգանթայա էքսէրիա թիճարէթ իչիւն եօճուլըդ իտէն սէյյահլար էնէրլէր իսի. անճագ քէանունը էվվէլ այընտա եօլճուս չօգ օլմատըդընտան, Մօրիս՝ մատամ Հիւբէ իլէ եալընըդ գալմըշ իսի։

Մատամ Հիւբէ իսէ, պիր պագըչտա միւչթէրիլէրինի թանընտըդը ճիհէթլէ։ Մօրիսին իլգ ատֆա օլարագ կէլմիշ իսիւկինի վէ տամմաքի միւչթէրիլէրի կիպի, խուրտավաթճը վէ եախօտ մանիֆաթուրանը խըզմէթքեարը օլմայընդ, զէնկին վէ զարիֆ պիր Բարիսլի օլտուդընը անլատը։ Ցիւնեա գուրուլալընտան պէրու, գաբը թաֆիֆսինին հէր չէյի անլամագ մէրագընտա պուլընմըշ օլտուգլարը կիպի, մատամ Հիւբէ տախի այնը ախլագտա օլտուդընտան, միսոֆիրինին նէ կէօնա թիճարէթ վէ սէնաթ իլէ մէյդուլ օլտուդընը անլամագ ազմինէ տիւչիւպ, էրթաֆընտա տէօնիւպ տօլաշընդգտան սօնրա, նիհայէթ ֆիւթուրսըզ պիր հալ իլէ։

—Իլգ ատֆա օլարագ պուրայա կէլմիշ օլմալըսընընդ։ չիւնքի, չիմտիյէ գատար սիզի կէօրմէք չէրէֆինէ նակլ օլմամըշ իսիմ։

Մօրիս իսէ մէրգուսմէնին չու սուրէթլէ սէօզէ պաշլամասընտան սէմիուէնէ, ֆէվալ իթասընա միւսաթաթլէ.

—Եվվէթ, մա՛տամ, իլգ ատֆա օլարագ կէլիյօրըմ, վէ չիմտիյէ գատար կէլմէմիշ օլտուդըմա տա էսէֆ իսիյօրըմ. չիւնքի, չու մէվսիմտէ քէօյլիւք մահալէր բէք սագիլ վէ սաքին օլտուդը հալտէ, պուրասը կէօզիւմէ բէք լաթիֆ կէօրիւնիյօր։

Հիւբէ.— Հէյլէ իլգ պահարտա եախօտ եաղ մէվսիմինտէ կէլտէնիզ, հագրգաթէն չայանը թէմաչա տը բը... Պիր թագըմ Բարիսլի բէսատլար կէլիպ պուրատա բէսմէր եաղարլար... Փօթօկրաֆլար պիլէ կէլմիշէր տիր... օնտան անլայընը մէմլէքէթին կիւզէլլիյինի...

Մօրիս.— Հիչ թէաճճիւպ իթմէմ։

Հիւբէ.— Ա՛ճապա պիր թաճի՞ր թարաֆընտան մը սէյահաթ իթմէքտէսինիզ։

Մօրիս.— Խա՛յր, մատամ։

Հիւբէ.— Քէյֆինիզէ՞ մի եօճուլըդ իսիյօրսընըզ։

Մօրիս.— Բէք քէյֆիմ իչիւն տէ տէյիլ։

Հիւբէ.— Տիմէք քի մատլահաթ զըմինընտա...

Մօրիս.— Եվվէթ, մա՛տամ. վէ տիւչիւնիյօրըմ քի, ա՛ճապա պանա լազըմ օլան մալիւմաթը սիզէն ալապիլի՞ըմիյիմ։

Հիւբէ.— Միւմքին իսէ մէմնունէն վէրիրիմ... իլթէ չօրպանըզ... իսթէտիյինիզ մալիւմաթ նէտէ՞ն իպարէթ տիր։

Մօրիս.— Վէգ-Սիւր-Պրէնտ եախօտ ճիվարընտա մատամ Շարվէ նամընտա պիր գարը թանը՞ըմրսընըզ։

Հիւբէ.— Շարվէ՞ մի. մէմլէքէթիմիզէ Շարվէ ֆամիլեասը բէք չօգ տը բը... հաթթա Շարվէլէրտէն թէպլիւգաթըմ պիլէ վար տը բը... հա՞նկը Շարվէլէրտէն պահս իսիյօրսընըզ...

Մօրիս.— Հանկըսը օլտուդընը պէն տէ պիլմէմ... լաքին չու չօրպա տա բէք նէֆիս։

Հիւբէ.— Պէյլենտինիզ իսէ մէմնուն օլտը՝... էկէր մատամ Շարվէ տէտիյինիզին իսմինի պիլիր իսէնիզ, պանա թէսկիլաթ կէօսթէրմիշ օլուրսընըզ։

Մօրիս.— Իսմինի պիլիրիմ, Գլօրին իսի։

Հիւբէ.— Սիւտ վէրմէք իւզրէ չօճուգ ալան պիր գաբը՞ մը իսի։

Մօրիս.— Եվվէթ, մա՛տամ, թա քէնտիսի։

Հիւբէ.— Բէք ալա... բէք ալա... զայէթ էհլի ըրզ պիր քիմսէ... զաթէն Շարվէլէրին քեաֆիէսի նամուսը զաթլար տըրլար... Վէգ-Սիւր-Պրէնտ իգամէթ իթտիյի զէման հէման հէր կիւն կէօրիւր իսիմ։

Մօրիս.— Շիմտի արթըզ օրատա իգամէթ ի՞թմէյօր մը։

Հիւբէ.— Կիտէլի պէշ սէնէ գատար օլտը... գօճասընընն վէֆաթընտան սոնրա կիթտի...

Մօրիս.— Էյ շիմտի նէ՞քէտէ իգամէթ իսէյօր։

Հիւբէ.— Բէք ուզագ տէյիլ... Բիւզի նամընտա քիւչիւք պիր քէօյտէ...

Մօրիս.— Մէսաֆէ՞։

Հիւբէ.— Նիհայէթ տէօրթ քիլօմէթրո. եիւրիւյէրէք իւչ չարեէք գատար տիւրմէլի. եօլ բէք տիւզ տիր. տօնմուշ եօլտա եիւրիւմէք խօշ օլտուդընտան, եարընն կեդէրէք պիլէ կիտէպիլիրսինիզ։

Մօրիս.— Էլպէթթէ քի եարընն կիտէրիմ։

Հիւբէ.— Գալը՞գ նասը։

Մօրիս.— Էմալըզ։

(Տեսէ)

տա ուղղվաղաղ մէջտուր օրվրշ տրը։ Մուխթար բաշա հաղրէթլէրի իսկ ինկիլիզ թէքլիֆաթընը թէտգիգ վէ թէֆթիշ իթմէք իւզրէ մէօհլէթ թալէպ իթմիշ տիր։ Զանն օլընարղընա կէօրէ, բաշան միշարէլէյհ՝ Մրսրը օրտուսընդն պիա իմտատ վատի Հալֆա կիպի էօն պիր մէվգիտ պարընապիվէսի դարը միւմքին օլարղընը պիլպէյան, օրտուի մէգքիւրէ քիւլիյէթլի ասաքիրը իմտատիյէ իրսալինի մուսիրանէ թալէպ իտէճէք տիր։

Տէկէր թարաֆտան էինէ Գահիրէտէն էէքիւն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ղազի Ահմէտ Մուխթար բաշա հաղրէթլէրի՝ Սրը Հ. Տ. Ուօլքըն թէքլիֆաթընա վէրտիկի ճէվապտա, Վատի Հալֆալը Մրսրրա հուտուրը գաթիէ մագամընտա գապուլ իթմէտիկինի պէյան էյլէմիշ տիր։

Եինէ Գահիրէտէն իշար օլընարղընա կէօրէ, պիր խալի Ինկիլիզ ալայլարընն աշաղի Մրսրրա տողրու տէօնմէյէ էմր ալմրշ օլարգլարը վէ լաքին ասաքիրին շիմտիլիք Ասուանը թէճավուղ իթմէյէճէքլէրի թէհգուղ իտիյօր իմիշ։

Մուխթար բաշա հաղրէթլէրի՝ Մրսրը օրտուսընդն թէնսիգ ու թանզիմի էսասը իւկէրինէ Սրը Հ. Տ. Ուօլքի իլէ հէնուղ իթթիֆագ հուսուլէ կէթիրէմէմիշ տիր։

* * *

Ալֆաքը մարտըն 13ինճի կիւնիւ Ղազի Ահմէտ Մուխթար բաշա հաղրէթլէրի՝ բէիրը նուզղար Նուզար բաշա հաղրէթլէրինին նէզտինէ պիլաղիմէ պիր պույուղ սաաթ միլագաթտա Մրսրը օրտուսընդն եէնիտէն թանզիմ ու թէնսիգի հագգընտա Օսմանը գօմիսէրինին վաքը օլան թէքլիֆաթ ու թէսավուրաթը իւզէրինէ միզաքէրէ ճէրէյան իթմիշ տիր։ Քէզալիք միլագաթը մէգքիւրէտէ Մուխթար վէ Նուպար բաշալար քաղաթը՝ Տօնկօլանընը՝ պէօյիւք ֆէտաքէարլըգլարա տիւշար օլմագսրզընը եէնիտէն թահթը զապթ ու իշղալէ ալընմասը պուտարա բէք գապլի օլտրը զանն օլընրյօր։

Քէզալիք խարթումտան պու կիւլէրէտէ էնէ նամ մահալէ կէլէն պիր եօլճունընը բիվայէթինէ կէօրէ, խալիֆ Ապտուլլահընը թահթը էմրինէ զանն օլընտրը գատար քիւլլիյէթլի գուվվէի միւսալլէհա պուլընմալը, էն չօղու իւշ պին քիչիսի վար իմիշ։

Քէզալիք Գահիրէտէ պու կիւլէրէտէ զուհուր իտէն պիր չայիայէ կէօրէ, խարթումտան նուֆուզը պիր Շէյխ՝ հիւքիւմէթը Մրսրիյէ իւլէ պիր իթթիֆագ վէ իթթիֆագը սուլհ-Հուլանէ միզաքէրէ իթմէք իւզրէ խալիֆ Ապտուլլահ թարաֆընտան մէմուրէն Գահիրէյէ վիւրուտ իթմիշ տիր։

* * *

Մարտըն 10ընճը կիւնի խտիվը Մրսրը հաղրէթլէրի՝ էլան Մրսրրտա պուլընան Միւճթէմէաի Ամէրիգա Տէրսաատէթ սէֆիրի Մ. Գօգտա իքրամէն Ապէտին սէրայընտա պիր զիյաֆէթ քէշիտէ իթմիշ տիր։ Քէզալիք սէֆիրը միշարէլէյհ տախի 3 կիւն օտնղրա Նէվ-Օրլէտ Մուխթար բաշայա իքրամէն պիր զիյաֆէթ քէշիտէ իտուպ, իշպու իքի զիյաֆէթտէ տէ Ղազի Մուխթար բաշա, Նուպար բաշա, Սրը Հ. Տրըմընտ Ուօլքի, Միւճթէմէաի Ամէրիգա ժէնէրալ գօնսօլոսը Մ. Գարտվէլ, Մատամ Նուպար բաշա, Մատամ Գարտվէլ վէ տիկէր զէվաթը միւթէհայիզան վէ միւթէպէր ֆամիլեալար մէտուվէն հազրը պուլունմուշլար տրը։

Իշպու զիյաֆէթլէրտէ Մատամ Գօքս տախի հազրը պուլընմրշ տրը։

Օնֆիրը միշարէլէյհ իւլէ մատամասընդն էօնիվիրսիտէքի ճուսատա կիւնիւ վէ եախօտ կէլէճէք հաֆթայա տողրու Տէրսատէթ ատէթ վէ միւսասէլէթլէրի մէմուլ տրը։

* * *

Մասուատան Բանկա նամ իթալիան կազէթասընա իշար օլընտրղընա կէօրէ, Հապէշիսթան գրալը՝ պիր իթալիան հէյէթը մէմուրէի մախսուսէսինին քէնարինի զիյարէթ իթմէք իւզրէ Հապէշիսթանա կէօնտերիրիկինէ տարը օլան մէքթուպա ասլա ճէվապ վէրմէմիշ օլտրղընտան, պունդն իւզէրինէ կազէթաի մէգքիւր՝ Զիւլֆանամ մահալին եէրլի պիր սէրքէրտէ թարաֆընտան զապթ ու իշղալ օլընմասը տա Ֆրանսըզ գօնսօլոսը իլէ Հապէշ ժէնէրալը Բազ Ալուլա արասընտա ճէրէյան իտէն կիզլի միւզաքէրաթընը էսէր ու նէթիճէսի տէյի՞լ մի տէյու քէնտի քէնտիլէ սիւվալ իթմէքտէ տիր։

Տէրիսաթը օլընտրղը վէճճլէ, էէչէն կիւն պիր թէլէկրաֆ՝ Հապէշիսթանա կիտէն պիր իթալիան հէյէթը մախսուսէի մէմուրէսինին կէրի չաղրլտրղընը խապէր վէրմէքտէ իտի։ Իտի պատէքի հավատիսէ պագբլը իսկ, հէյէթը մէգքիւրէնին կէրի չաղրըլմասը՝ Հապէշ գրալը թարաֆընտան ճէվապ վէրիլմէմէսինէն նէշէթ իթմիշ օլմալը տրը։ Զաթէն իթալիա խարիճիյէ նազրը տա բարլամէնթոտա վէրտիկի պիր ճէվապլա պու զանը պիր տէրճէյէ գատար թաստիգ իթմիշ տիր։ Շէօյլէ քի, կէչէն հաֆթա բաղար երթէսի կիւնի իթալիա մէճլիսը մէպուսանընտա նազրը միշարէլէյհ գօնթ Բօպիլան՝ ազատէն Մ. Մաուրիճինին պիր սիւվալինէ ճէվապէն տէմիշ տիր քի «Մէմուրը մախսուս ժէնէրալ բաճՃօլինի՝ Մասուայա միթէմէճճիհէն հարէքէթ իթտիքտէ։ Հապէշ գրալը Ղատուատա, Եանի Մասուատան 15 կիւնիւք ուղագ պիր մահալտէ պուլընմագտա օլտրղընտան, ժէնէրալ բաճՃօլինի՝ պէօյիւք եաղմուրլարտան էվվէլ մէմուրիյէթը մախսուսէսինի իլգա իտէմէղ իտի։ Պատէհու Հապէշ գրալը՝ Հապէշիսթանը միւնթէհամ ճէնուպը-նա ազիմէթ իթմիշ օլտրղընտան, շիմտի Մասուատան 30 կիւնլիք եօլ ուղագ պուլընմագտա օլտրը կիպի, հէյէթը մէմուրէնին իրսալինի միւպէյյին թահրիրաթա տա հէնուղ ըէսմէն ճէվապ վէրմէմիշ տիր։ Պունտան մատտա եաղմուրլար եագը օլտրղընտան, մէմուրիյէթը մախսուսէնին տիկէր պիր միւնասիպ վագթ պրագբլմասը վէ ժէնէրալ բաճՃօլինինին կէրի չաղրըլմասը թէնսիպ օլընմրշ տրը։ Իշթէ ահվալ պունտան իպարէթ օլուպ, էսասսրզ թէլէկրաֆ հավասիսլէրինէ ինանմամալը տրը։»

Պալատէ սէօյլէտիկիմիզ վէճճլէ, գօնթ Բօպիլան՝ իշպու իյզահաթըյլա, ժէնէրալ բաճՃօլինինին Հապէշէ վագը օլաճագ մէմուրիյէթը մախսէսինին սույա տիւշտիկինի թաստիգ իտիյօր։

* * *

Պէրլինտէ տարպ օլունուպ ախիրէն Մրսրրա իրսալ օլան մէսքիւքաթը ճէտիտէի Մրսրիյէ արասընտա գալպ ագչէ պուլընտրղը պէյն էլ նամ շուու պուլտրղընտան, Մրսրը կազէթալարը՝ ալըշվերիշտէ պիր ուլղունտրղրգ վուգու պուլմամասը իշին հիւքիւմէթին նազարը տիգգաթընը ճէլպ իտէյօրլար։

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ

ԻՐԼԱՆՏԱ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Կէչէն բաղար երթէսի սապահքի Մոնդոր կազէթասը՝ Իրլանտա մէսէլէսինին հալլինէ տաեր օլան վէ բամէն Ապէտին սէրայընտա պիր զիյաֆէթ քէշիտէ իթմիշ տիր։ Քէզալիք սէֆիրը միշարէլէյհ տախի 3 կիւն օտնղրա Նէվ-Օրլէտ Մուխթար բաշայա իքրամէն պիր զիյաֆէթ քէշիտէ իտուպ, իշպու իքի զիյաֆէթտէ տէ Ղազի Մուխթար բաշա, Նուպար բաշա, Սրը Հ. Տրըմընտ Ուօլքի, Միւճթէմէաի Ամէրիգա ժէնէրալ գօնսօլոսը Մ. Գարտվէլ, Մատամ Նուպար բաշա, Մատամ Գարտվէլ վէ տիկէր զէվաթը միւթէհայիզան վէ միւթէպէր ֆամիլեալար մէտուվէն հազրը պուլունմուշլար տրը։

Իշպու զիյաֆէթլէրտէ Մատամ Գօքս տախի հազրը պուլընմրշ տրը։

Օնֆիրը միշարէլէյհ իւլէ մատամասընդն էօնիվիրսիտէքի ճուսատա կիւնիւ վէ եախօտ կէլէճէք հաֆթայա տողրու Տէրսատէթ ատէթ վէ միւսասէլէթլէրի մէմուլ տրը։

* * *

Իրլանտա ֆբրդասընդն բէիսի պուլունան Մ. Բարնէլ՝ Իրլանտատա իւլաթեր նամ բրօթէսթան էյալէթինտէքի թարաֆկիրանընա պիր մէքթուպ իրսալ իտէրէք, բրօթէսթանլարը հիտտէթլէնտիրմէմէք իշին ալաֆր։ մարտըն 17ինճի կիւնի Իրլանտա ատասընդն համի վէ վէլիսի օլան Ս. Պատրիկ եօրթուսը միւնասէպէթինէ ալէնի նիւմայիշլէրլէ իճրան ային իթմէմէլէրինի բէճա իթմիշ տիր։

Պունտան անլաշըլտրղընա կէօրէ, Մ. Բարնէլ՝ Իրլանտատա հէյէթը իճթիմայիճճ իտատէի սուլհ ու ասայիշ խուսուսընտա Մ. Կլատսթօնը սարֆ իթտիկի իգտամաթա մուտվէնէթ իթմէյէ արզու էյլէյօր։ Պունտան մատտա չու տախի խթինպաթ օլընրյօր քի, Մ. Բարնէլ՝ Մ. Կլատսթօն թարաֆընտան ինկիլթերրա մէճլիսը վիւքէլասընա արզ օլընտրղը պատտէ զիքր օլընան վէ պաշլրճա նօգթալարը եօգարտա տէրճ իտիլէն Իրլանտա իսլահաթը լայհհասընա մէճՃուն վէ խօշնուտ օլմուշ տրը։

Վէ ֆիլհագիգա Ս. Պատրիկ եօրթուսը օլան կէչէն չարշէնպիհ կիւնի կէրէք Լօնտրատա վէ կէրէք Իրլանտա շէհիրլէրինտէ ասայիշ ասլա միւխթէլլ օլմայրզ։ սալօնլարտա զիյաֆէթլէր իթասը վէ սօգագլարտա ալայլար թէնքիլի իլէ իճրան չէնլիք վէ շէհրային խտիվմիշ տիր։

Մ. Բարնէլ՝ քէյֆսիզլիք սէպէպի իլէ, Լօնտրատաքի Իրլանտա զիյաֆէթինտէ հաղը պուլընմամասը տրը։

* * *

ԻՇՄԻԶ ԱՄԵԼԷ

ՎԷ ՍԷՖԱՒՈՆԸ ՀԱՐՊԻՒՆ

Կէչէն բաղար երթէսի կիւնիւ ինկիլթերրա մէճլիսը մէպուսանընտա լօրտ Պրէսֆօրտ՝ իրատը նութգ իտէրէք, հիւքիւմէթին նազարը տիգգաթընը միւթէատտա իշիզ ամէլէնին իւզէրինէ ճէլպ ուտավէթ իթտիքտէն օտնղրա, պունլարա իշ պուլընմագ վէ տօնանմալը տա մէմալիքին էմնիյէթը հալինի մուհաֆաղա իտէպիլէճէք պիր հալէ գօյմագ իւզրէ, շիմտիլիք տուլունաթ բէսիւլմալէրինին իթասընը թաթիլ վէ եախօտ տիկէր թախսիսաթ իհտասը իլէ սէֆիրը հարպիյէ ինշասընա պիր գարար վէրիլմէսինի թալէպ էյլէմիշ տիր։

Լօրտ Զարլս Պրէսֆօրտ՝ տօնանմանընն գուվվէթլի օլմասը իշին պէօյիւք պէօյիւք զըրհլար ինշասընա թարաֆկիր օլմատրղընը վէ պունդն տա սէպէպի իքի իտուկինի, Եանի պիրինճի՝ Ֆրանսանընն պուՆէվի սէֆիրնը հարպիյէ իմալընտան սարքը նազար էյլէտիկինի, վէ իքինճի՝ միլք ու տէվլէթին բարասընը գարագօլ սէֆիրնէլէրիյլէ թօրբիլ վարօրլարընընն ատէտինի արթըրմաղա սարֆ իթմէք տահա դիյատէ ֆահիտէլի օլաճաղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Պունտան մատտա լօրտ Պրէսֆօրտ՝ Ինկիլթերրա իհթիյաթը պահրիսինին Ֆրանսա իհթիյաթը պահրիսի դուվվէթինէ եագլաշմագ իշին իհթիյաթը մէգքիւրընը տախի թանզիմ ու թէնսիգ օլունմասը հազգընտա պէյանը արզու էյլէմիշ տիր։

Լօրտ Պրէսֆօրտ՝ նութգընա խիթամ վերէճէկի սրրատա, գարագօլ վէ թօրբիլ վարօրլարընընն իմամինէ 5.577.000 ինկիլիզ լիրասը թախսիս օլընմասընը թալէպ իթմիշ տիր։

Սալիպպէրի գապինէթասընտա պահրիյէ նազրը պուլընմրշ օլան լօրտ Ճօրճ Համիլթըն՝ շիմտիքի պիւմէտէ սէֆիրնը ճէտիտէ ինշասը մէսարիֆի միւնտերիճ օլմատրղընը պէյան իթտիքտէն օտնրա, զըրհլըլար ինշասընա արզուքէշ պուլընմատրղընը վէ լաքին թօր տուպալարը վէ տիկէր տահա ուֆագ սէֆիրը հարպիյէ իլէ տանանմայա գուվվէթ վէ մէթանէթ վերմէք էլզէմ իտուկի զանընտա պուլընտրղընը վէ էկէր գարագօլ վէ թօրբիլ վարօրլարը եաբըլը իսկ, պունդն տա այա օլտրղընը պիլպէյան։ Լօրտ Պրէսֆօրտրն թէքլիֆինի իմթիսալ իլէ մէգալէսինէ խիթամ վերմիշ տիր։

Պահրիյէ նէզարէթինին միւլքիյէ նազրը լօրտ Տիֆ՝ լօրտ Համիլթընը իֆատէսի քէնարի բրօկրամընա մուզայիր օլտրղընտան պահպա, պու պապտէ պէյանը թէճճիպ իթմիշ վէ տէմիշ տիր քի «մէմլէքէթ՝ պէօյիւք սէֆինէլէրի արթըրմագ արզուսընտա տէյիլ տիր։ Նէ վէ թուճճար նամ սէֆիրնը պահրիյէնին ինշասընը խիթամ պուլտրգտա, պունլարընն ալէմտէ էն գուվվէթի իքի հարպ սէֆինէսի օլաճաղլարընը հէր քէս թաստիգ իտէճէք տիր։ Գարագօլ վէ թօրբիլ վարօրլարընն ֆահիտէսի տէրքեար իսկ տէ, հէր չէյտէն էվվէլ զըրհլը լազմ տրը։ Խուսուսի թէրսանէլէրտէ միւթէատտիտ թօրբիլ վարօրլարը եաբըլմագտա օլուպ, հիւքիւմէթ՝ միրի թէրսանէլէրինտէ տէ այնը սէֆինին ինշասը միւնասիպ օլուպ օլմայաճաղընը թէտգիգ վէ միւզաքէրէ իթմէքտէ տիր։»

Տիկէր պիր իքի զաթ տահա լօրտ Պրէսֆօրտրն թէքլիֆի ալէյհինտէ իյրատը նութգ իթտիքլէրինտէն, թէքլիֆը մէգքիւր 98 ըէյ գարշը 206 ըէյ իլէ ըէտտ օլունըպ, պահրիյէ պիւտժէսինտէքի թայֆա վէ նէֆէրաթը պահրիյէնին մէգքտարը 61400 քիշիտէն իպարէթ օլմասընա տաեր օլան պիրինճի ֆասլ գապուլ օլունմրշ տրը։

* * *

ՊԻՐՄԱՆԻԱ

Բանկունտան Լօնտրա կազէթալարընա վիւրուտ իտէն թէլէկրաֆլարա կէօրէ, Պիրմանիալընն պիրի՝ Եէմէթէն նամ մահալ էթրաֆընտա 12 պին քիշիտէն միւրէթթէպ պիր ասի գօլը թէճէմմիւ իթտիկինի վէ պու ասքէր գօլընն Մանտլէյ իւզրինէ եիւրիւմէկէ նիյէթի պուլընտրղընը ինկիլիզ մէմուրիյինէ խապէր վերմիշ տիր։

Մրգտարը մէգքիւրընն միւպալաղալը օլտրղը միհթէմիլ իսկ տէ, Եէմէթէնտէ պիր խալլի Պիրման Տագօթի (հայտուտ) թօրլանմրշ իտուկի չիւպհէտէն վարէպթէ տիր։ Մէգքիւր թէլէկրաֆլարընն պէյանընա կէօրէ, մանտլէյ ասաքիրը իմատիյէ սէվգ օլընմրշ տրը։

Պու կիւնքի նիւսխէմիպին թէլէկրաֆլար սրրասընտա իսկ մարտ 22 թարիխիյլէ Լօնտրատան մէվրուա պիր թէլէկրաֆտա միւթալէա օլընտրղը վէճճլէ, ինկիլիզ ասաքիրինին Պիրման ասիլերինի (Տագօթի) մաղլուպ իթտիկինի Մանտլէյտէն վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆ խապէր վերմիշ տիր։

Պունտան անլաշըլտրղընա կէօրէ, պալատէքի ֆգրատա Եէմէթէնտէ թէճէմմիւ իթտիքլերի զիքր օլընան 12 պին գատար Պիրման ասիլերինէ գարշը ինկիլիզ ասաքիրի մուհարէպէյէ թութուլուպ, մէրգուման Պիրմանլարա զալէպէ չալմըշլար տրը։

Պու պապտէ հէնուղ թաֆսիլաթ եօգ տրը։

ՍՐԱՆԻԱ

Մարտըն 14ինճի բաղար կէճէսի Սրանիանընն կրընատա չէհրինտէ չէտտա պիր հարէքէթը արզ հլսս օլունուպ, պիր խալի սանիյէ տէվամ իթմիշ օլտրղընտան, չէհրին թէաթրասընտա պուլընան սէլիրճիլեր՝ տիւշարը խէվֆը ագիմ օլարագ թէաթրատան սոգադա ֆլրամըշլար, վէ ուլգուտա օլան պիր չօգ էհալի տախի զէլզէլէտէն պիրտէն պիրէ ուլանըպ, կէճէնին պիր գրսմընը սոգադտա կէչիրմիշլէր տիր։

Իշպու զէլզէլէտէ նէ էպնիյէճէ վէ նէ նուֆուսճա հիչ պիր զարիթա վագը օլմամրշ տրը։

* * *

Մատրիտտէն Մոնդոպա իշար օլընտրղընա կէօրէ, վատի հիւքիւմէթ օլան գրայիցա Գրիսթին՝ Գարթաժէնտէքի ճիւմհուրիյէթ արպտտաճրլարընն էսնատ հիճուտընտա եարալանրպ միւթէէսսիրէն վէֆաթ իտէն ժէնէրալ Ֆայարտանընն քէրիմէլէրինին թահսիլը մէարիֆ մէատրիֆինի քէնտի պէտէնինտէն թէսվիյէ իթմէյի թէճահհիտ էյլէմիշ տիր։

ԶԷԹԻՆԵԷ ՇԷՀՐԻ ՎԷ ՇԷՀՐԸ ՄԷԶԲԻՒՐՏԷ

ՕՍՄԱՆԸԸ ՍԷՖԱՐԷԹԽԱՆԷՍԻ

Ախիրէն Զէթինեէյէ ազիմէթ իթմիշ օլան պիր Օսմանը՝ Զէթինեէ շէհրի իլէ շէհրը մէգքիւր Օսմանը սէֆարէթխանէսի հագգընտա պէրվէճճը աթի պազը մալիմաթ իթա էյլէմիշ տիր։

Սօն մուհարէպտէն սօնրա, Գարատաղա թէրք օլանան արազիտէն Պարտա (Անթիվարիտ) պուլունան էվլաքըմա ահտ պազը խուսուսաթըն թէսվիյէսի զըմմընտա էմարէթին մէրքէզը հիւքիւմէթի օլան Զէթինեէյէ ազիմէթիմ լազմ կէլմէքլէ, փետրվարըն 21ինճի կիւնիւ մէգքիւր գասապայա միվասէլէթ իտէրէք լօգանթայա նազիլ օլտուտ, վէ պիր ազ իսթիրահաթտան սօնրա սալթանաթը Սէնիյէ սէֆիրինի զիյարէթ իթմէք իւզրէ, Օսմանը սէֆարէթխանէսինէ կէթտիմ։ Սէֆիր բաշա հաղրէթլէրի՝ ահմիզլէրինի քէմալընէզգէթլէ գապուլ վէ թալթիֆ իտէրէք, էվլաքըմա ահտ խուսուսաթըն թէսվիյէսի զըմմընտա Գարատաղ խարիճիյէ նազրը իլէ կէօրիւշէճէկլինի, վէ պիր ան էվվէլ իշին պիթմէսինէ զալրէթ իտէճէկլինի վատ պուլուրտը։

Զէթինեէ տէնիլէն գասապա՝ ալէթթախտին 70—80 խանէտէն իպարէթ պիր գարիյէ օլուպ, բրէնսին գօնաղը իլէ գըզլարա մախսուս մէքթէպ վէ խասթախանէ վէ օթէլ վէ պիր տէ միւդէ օլաճաղը մէրվի օլան պիր պինատան պաշգա կէօղէ չարբաճագ պիր էպնիյէ եօգ տրը։ Մահիր խանէլէրին էքսէրիսի պիրէր գաթատան իպարէթ ուֆագ բէնչէրէլի չէյլէր օլուպ, սէֆարէթխանէի Օսմանի՝ բրէնսին սէրայընտան սօնրա էն պէօյիւք կէօրիւնէն պինա տրը։ Սէֆիր ճէվատ բաշա հաղրէթլէրի իլէ էսնաի միւքեալէմէտ, սէֆարէթխանէնին տահա եագն վագրթտա էհվէն պիր պահա իլէ միւպայաա օլընտրղընը, վէ պէօյլէ պիր էպնիյէնին եաբարբրլմասը լազմ կէլսէ, վերիլէն մէպլաղըն 2 միսլի սարֆ օլընճաղընը պէյան պուլրը։

Սէֆիրը միշարէլէյհ՝ վագը օլան բէճճաի աճիզանէմ իւզէրինէ սէֆարէթխանէէնին սալն վէ օտաարբրը զիյարէթէ միւսատտէ իթտիրէր Ալթ գաթտա միւսաֆիր գապուլինէ մախսուս վէ կիւզէլճէ տէօչէնմիշ պիր սալն իլէ օնա մութթասը սէֆարէթխանէ գանչէլէրեասընա մախսուս օտա վէ եանընտա խատէմէյէ մախսուս 2 օտա օլտուղը կիպի, սալընա նազրը ճէպչէտէ տախի թատմ սալընը իթթիխալինտէ պիր թարզը տիրիշին իւզրէ եարբլմրշ վէ զէմինինէ տէօչէնէն աղրը պահալը Շարգ խալբսընընն բէամ ու բէնկի իլէ միւթէնասրպ պուլունմուշ տրը։ Թատմ թագբմարը՝ ալաֆրանկա թէրթիպինտէ զայէթ միւքէմմէլ օլմաղլա պէրապէր։ հեր թագմ՝ էրպապը թապիլթթին պէյէնէճէկի պիր սուբէթտէ ինթիխապ վէ թանզիմ գբլընմրշ օլմաղլա, տողրուսու չայանը թագտիր պուլտրմ։ Իքինճի գաթտա պէօյիւք սալն իլէ օնա մութթասը տահա ուֆագ պիր սալոնտան վէ սէֆիր բաշա իլէ սրը քեաթիպ վէ ասքէրի մէմուրրն եաթագ օտալարը վէ պիր թօալէթ օտասընտան միւրէքքէպ տիր։ Պէօյիւք վէ քիչիւք սալընն մէֆրուշաթը վէ պիր տէ խալբլարը իլէ տուվարլարա եաբըշարբրլմրշ օլան քեաղրալար՝ օլ գատար կիւզել, օլ գատար միւթէնասիպ վէ թապիաթա մուվաֆքգ իտի քի, պունդն հագգը իլէ վասֆ ու թասարիֆինէ միւգթէտիր օլամամ։ Ապանօղ վէ ալթուն գագմա ինճէ իշլի ալնա վէ մասա վէ քիւթիւպխանէ վէ պրօլար վէ պունլարրն իւզէրինէ վագ ու թանզիմ գբլընան չիչէքլիք վէ չալար սաաթ վէ եէլեէվմ սաիր թէզեինաթ իլէ ճիտատէն պու իքի սալընը՝ հիւքիւմատարընը գապուլինէ լայգգ պիր սուբէթտէ կէօրտիւմ։ Պու սէֆիր բաշա հաղրէթլէրի՝ սէֆարէթխանէի Սէնիյէնին պու տէրճէճ միւքէմմէլ վէ մունթազամլըզընտան տօլալը թէպրիք իթտիմ։ Ճէվատ բաշա հաղրէթլէրի՝ սէֆարէթխանէ էպնիյէսի վէ մէֆրուշաթըն պու տէրճէճ ինթիզամը՝ միճճերբէտ վէլիի նիյմէթը պիմինէթիմիզ Բատիշահրմրզ էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրինին պէնտէկանը հագգընտա պտիրիրզ պուլուրակէտիքլէրի էլթաֆ ու ինայաթը ճէլիլէյէրիյլէ վիճճուտ կէլտիկինի վէ հէր էշեանրն սուբէթը ինթիխապընտա վէ միւպայաասընտա իտիլէն տրզգաթ սայէսինտէ սէֆարէթխանէնին ուժամ մէֆրուշաթ վէ լէվգիմաթ վէ թէզեինաթընա 650 այթունտան տահա ազ մասրաֆ իտիլտիկինի սէօյլէտի։ Զէթինեէ կիպի հիւքիւմէթ մէրքէզի պիր մահալտէ սէֆարէթխանէի Սէնիյէնին սայէի հաղրէթը բատիշահիտէ պիզզաթ բրէնսին սէրայընտան տահա միւքէմմէլ վէ միւզէյէն պիր սուբէթտէ պուլընմասը՝ բատիշահընա պիր մունհապպէթ վէ ուպուտիյէթը քեամիլէսի օլան պիւթիւն Օսմանլըլար իշին ճիտատէն իֆթիխար իտիլէճէք պիր շէյ օլմաղլա, պու պապտէ տավաթը խալբիյէի հաղրէթը բատիշահի թէքրար վէ սէֆիր հաղրէթլէրինի պիր տահա թէպրիք իթտիմ։ Պէօյիւք սալընն զիյարէթի էսնասընտա եան ճէպչէճէյ միւթէնազրբէն մէվզու պիրէր պուչուգ մէթրօ եիւքէքլիքտէ վէ պիր մէթրօյա գարիպ էնտէ զայէթ կիւզել օլուլմուշ ագաժուտան մամուլ այնալարրն արասընտաքի ֆասրլա՝ տիկէր սալընն գարուսընա միւթէնազրը տիւշմէքլէ։ օլ պօյլուղա տա միւքէմմէլ գօրնիշլի իբէքլի չաթմատան թիլլիւ բէրտէ գօնմուշ։ վէ տախիի Օսմանը իշի իբէքլի իշշէմէլի պիր նիգապ իլէ գարանմրշ իտի։ Պու նիգապընն ալթընտա նէ օլտուղընը սէֆիր բաշա հաղրէթլէրինէ սիւվալ էյլէտիկիմտէ, պիր վուղը իհթիրամքեարանէ ալարագ։ «Պու նիգապընն ալթընտա՝ Շէվքէթմէապ էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրինին պու սէֆարէթխանէի Սէնիյէյէ թէնէզզիւլէն իհտա իլէ պու չաքերը պիրիյալարընը էգսէրնէվ իհտա պույուրտուգլարը թուղրաի Ղարաի Հիւմայուն մահֆուզ տրը։ Բատիշահը տիլակեահ էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրի՝ պու թուղրաի ճէլիլի պու գուլլարընն մէմուրիյէթիմ զէմանընտա իհսան պույուրտուգլարը իշին տիւնեատա քէնտիմի բէք պէօյիւք պախթիեար տա ուզալմադա մէմուր օլմրշ տրը։ Մուխթար բաշա հաղրէթլէրի իսկ ինկիլիզ թէքլիֆաթընը թէտգիգ վէ թէֆթիշ իթմէք իւզրէ մէօհլէթ թալէպ իթմիշ տիր։ Զանն օլընարղընա կէօրէ, բաշան միշարէլէյհ՝ Մրսրը օրտուսընդն պիա իմտատ վատի Հալֆա կիպի էօն պիր մէվգիտ պարընապիվէսի դարը միւմքին օլարղընը պիլպէյան, օրտուի մէգքիւրէ քիւլիյէթլի ասաքիրը իմտատիյէ իրսալինի մուսիրանէ թալէպ իտէճէք տիր։

Տէկէր թարաֆտան էինէ Գահիրէտէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ղազի Ահմէտ Մուխթար բաշա հաղրէթլէրի՝ Սրը Հ. Տ. Ուօլքըն թէքլիֆաթընա վէրտիկի ճէվապտա, Վատի Հալֆալը Մրսրրա հուտուրը գաթիէ մագամընտա գապուլ իթմէտիկինի պէյան էյլէմիշ տիր։

Եինէ Գահիրէտէն իշար օլընտրղընա կէօրէ, պիր խալի Ինկիլիզ ալայլարընն աշաղի Մրսրրա տողրու տէօնմէյէ էմր ալմրշ օլարգլարը վէ լաքին ասաքիրին շիմտիլիք Ասուանը թէճավուղ իթմէյէճէքլէրի թէհգուղ իտիյօր իմիշ։

Մուխթար բաշա հաղրէթլէրի՝ Մրսրը օրտուսընդն թէնսիգ ու թանզիմի էսասը իւկէրինէ Սրը Հ. Տ. Ուօլքի իլէ հէնուղ իթթիֆագ հուսուլէ կէթիրէմէմիշ տիր։

* * *

Ալֆաքը մարտըն 13ինճի կիւնիւ Ղազի Ահմէտ Մուխթար բաշա հաղրէթլէրի՝ բէիրը նուզղար Նուզար բաշա հաղրէթլէրինին նէզտինէ պիլաղիմէ պիր պույուղ սաաթ միլագաթ իթմիշ տիր։ Բիվայէթ կէօրէ, իշպու միլագաթտա Մրսրը օրտուսընդն եէնիտէն թանզիմ ու թէնսիգի հագգընտա Օսմանը գօմիսէրինին վաքը օլան թէքլիֆաթ ու թէսավուրաթը իւզէրինէ միզաքէրէ ճէրէյան իթմիշ տիր։ Քէզալիք միլագաթը մէգքիւրէտէ Մուխթար վէ Նուպար բաշալար քաղաթը՝ Տօնկօլանընը՝ պէօյիւք ֆէտաքէարլըգլարա տիւշար օլմագսրզընը եէնիտէն թահթը զապթ ու իշղալէ ալընմասը պուտարա բէք գապլի օլտրը զանն օլընրյօր։

Քէզալիք խարթումտան պու կիւլէրէտէ էնէ նամ մահալէ կէլէն պիր եօլճունընը բիվայէթինէ կէօրէ, խալիֆ Ապտուլլահընը թահթը էմրինէ զանն օլընտրը գատար քիւլլիյէթլի գուվվէի միւսալլէհա պուլընմալը, էն չօղու իւշ պին քիչիսի վար իմիշ։

Քէզալիք Գահիրէտէ պու կիւլէրէտէ զուհուր իտէն պիր չայիայէ կէօրէ, խարթումտան նուֆուզը պիր Շէյխ՝ հիւքիւմէթը Մրսրիյէ իւլէ պիր իթթիֆագ վէ իթթիֆագը սուլհ-Հուլանէ միզաքէրէ իթմէք իւզրէ խալիֆ Ապտուլլահ թարաֆընտան մէմուրէն Գահիրէյէ վիւրուտ իթմիշ տիր։

* * *

Մարտըն 10ընճը կիւնի խտիվը Մրսրը հաղրէթլէրի՝ էլան Մրսրրտա պուլընան Միւճթէմէաի Ամէրիգա Տէրսաատէթ սէֆիրի Մ. Գօգտա իքրամէն Ապէտին սէրայընտա պիր զիյաֆէթ քէշիտէ իթմիշ տիր։ Քէզալիք սէֆիրը միշարէլէյհ տախի 3 կիւն օտնղրա Նէվ-Օրլէտ Մուխթար բաշայա իքրամէն պիր զիյաֆէթ քէշիտէ իտուպ, իշպու իքի զիյաֆէթտէ տէ Ղազի Մուխթար բաշա, Նուպար բաշա, Սրը Հ. Տրըմընտ Ուօլքի, Միւճթէմէաի Ամէրիգա ժէնէրալ գօնսօլոսը Մ. Գարտվէլ, Մատամ Նուպար բաշա, Մատամ Գարտվէլ վէ տիկէր զէվաթը միւթէհայիզան վէ միւթէպէր ֆամիլեալար մէտուվէն հազրը պուլունմուշլար տրը։

Իշպու զիյաֆէթլէրտէ Մատամ Գօքս տախի հազրը պուլընմրշ տրը։

Օնֆիրը միշարէլէյհ իւլէ մատամասընդն էօնիվիրսիտէքի ճուսատա կիւնիւ վէ եախօտ կէլէճէք հաֆթայա տողրու Տէրսատէթ ատէթ վէ միւսասէլէթլէրի մէմուլ տրը։

* * *

Մասուատան Բանկա նամ իթալիան կազէթասընա իշար օլընտրղընա կէօրէ, Հապէշիսթան գրալը՝ պիր իթալիան հէյէթը մէմուրէի մախսուսէսինին քէնարինի զիյարէթ իթմէք իւզրէ Հապէշիսթանա կէօնտերիրիկինէ տարը օլան մէքթուպա ասլա ճէվապ վէրմէմիշ օլտրղընտան, պունդն իւզէրինէ կազէթաի մէգքիւր՝ Զիւլֆանամ մահալին եէրլի պիր սէրքէրտէ թարաֆընտան զապթ ու իշղալ օլընմասը տա Ֆրանսըզ գօնսօլոսը իլէ Հապէշ ժէնէրալը Բազ Ալուլա արասընտա ճէրէյան իտէն կիզլի միւզաքէրաթընը էսէր ու նէթիճէսի տէյի՞լ մի տէյու քէնտի քէնտիլէ սիւվալ իթմէքտէ տիր։

Տէրիսաթը օլընտրղը վէճճլէ, էէչէն կիւն պիր թէլէկրաֆ՝ Հապէշիսթանա կիտէն պիր իթալիան հէյէթը մախսուսէի մէմուրէսինին կէրի չաղրլտրղընը խապէր վերմէքտէ իտի։ Իտի պատէքի հավատիսէ պագբլը իսկ, հէյէթը մէգքիւրէնին կէրի չաղրըլմասը՝ Հապէշ գրալը թ

կէօրմէքտէ վէ թէմատիի էօմր ու իգպալը Միւլիւքեանէլէրի տապթը-նը լիսանը իլիալս իլէ տախմա եատ ու թիզքեաբ էյլէմէ քտէլիմ ։ պուլուրտուդտան սօնրա , պու կիւն էօյլէ վագթը սէֆարէթխանէի Սէնիրէնին քիւշատր վէ Թուղրայի Հիւմայունը Միւլիւքեանէնինիզերինտէքինիգապ գալտրրլարագ ։ թատգիմ վէ էտէպլէ բէսմը թատիգի իճրա գըլընացաղը միւնասէպէլէ ։ Գալատաղ տախիլիյէ վէ խարիճիյէ վէ հարպիյէ նաղրլարը իլէ Զէթինեէտ պուլուն Ավսթրիա տէվլէթի սէֆիրի վէ ինկիլթէրրա տէվլէթի մայահաթ-կիւզարընը պէօյիւք իւնիֆօրմալարը իլէ հաղրը պուլունացագլարընը վէ բէսմտէն սօնրա էօյլէն թատանա տախի տավէթլի օլորգլարընը սէօյլէտի ։ Մէթպուը մուֆախխամըմըզ էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրէնին Թուղրայի Հիւմայունլարընը բէսմը թատիգի վէ սէֆարէթխանէի Սէնիրէնին քիւշատը կիպի պիր բէսմը ալիի կէօրմէկի ճանտան արգու իթտիկիմ ճիհէթլէ , միւմքին իսէ պու չէրէֆտէն պէնտէլէրինին տախի հիսէտատ պուլրուլմասընը եանի էանատ բէստ քիմսէյէ կէօրիմնմէյէճէք պիր եէրտէն թէմաշա իթմէքլիկիմէ միւսատատ իտիլմէսինի բէնա իթտիմ ։ Սէֆիր բաշա հաղրէթլէրի՝ քէմալը նէշատքէթլէ պու բէնամը տախի գապուլ պուլուրտը ։ վէ էօյլէն զէմանը կէլէրէք իքինճի սաօնրն պիրինճի սաօնա աշրլան գաբուսընընը արատանտան բէսմը ճէլիլի թէմաշա իտէպիէճէկմի պէյան իթտի։ Օթէլէ ավտէթ-լէ ։ վագթը մուսաեէնէտն պիր չէրէք էվվէլ թէքրար սէֆարէթխանէյէ ազիմէթ իտէրէք ։ սէֆիր բաշա հաղրէթլէրինին էմրլերի իլէ քիւչիւք սաօնա չզգարբլըգ ։ օրատա տավէթլիլերին վիւրուտլերինէ միւնթազեր օլտուս ։

(Տէվամ)

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Բուսիանընն Պալթիկ էյալաթընտա Օրթատօքս եանի ասըլ Բուս օլան էհալի իչիւն քիլիսէ , մէզարլըգ ։ բէհապին իտարէխանէսի , իպատէթխանէ վէ մէքթէպ եաբըլմագ իչապ իտէն էվլաք վէ էպնիյէնին՝ ասհապր եէտինտէն պէհէմէհալ միւպայէա օլրմասը խուսուսընա պու քերրէ Բուսիա իմբէրաթօրը թարաֆընտան իրատէ սուտուր իթմիշ տիր ։

—

ՄիւհթէմէտիԱմէրիգատա Միսիսիբի էյալէթինտէ Գարօլինա նամ մահալ մահքէմէսինտէ , պիր պէյազ ատամը թէյէֆ իթմէք թէօհմէթիլէ մաղնուն պիր չօգ սիյահլար մուհաքէմէ օրնոնգլարը սրբատաչէլի գատար պէյազ ատամ՝ մահքէմէնին իչերիսինէ եիւրիւյիչ իտէրք մէրգուման սիյահլարտան 13 քիչի թէյէֆ վէ պիր խալիսինի տէ ճէրհ էյլէմիչ-լէր տիր ։

—

Ախիրէն Պէյճիգանընն Լիէժ չէհրինտէ անարչիսթլէր՝ «եէրէ պաթ-սընն սէրմայէտարլար» պաղրրարագ գահվէխանէ վէ մաղազալարը եաղմա իթմիշլէր տիր ։ Բօլիս՝ մէրգուման իւզէրինէ հիւճում իտիլ , պաղը քէսանը տէրտէսթ էյլէմիշ , վէ պու էանատէ պիր խալը քէսան մէճրուհ օլմուշ տըր ։

—

Կէչէն ճուվաա կիւնիւ ինկիլթերատա Մանչէսթրը չէհրինտէ պիր թագըմ ամէլէլէր՝ պաղը սօգագլարը տօլաշըպ մաղազալարընն ճամէքեանլարընը գըրմըշլար տըր ։ Բօլիս՝ մէրգում նիւմայիշճիլերի տաղրմըշ տըր ։

Գալաթատա քէօրբիւ պաշընտա 33 նումէրօլը մաղազատա մուգիմ Գուլագսըդ օլղու Մարգար էֆ. թարաֆընտան վիւրուտ իտէն իլան տըր ։

Պէհէր իքի այտա պիր քէչիտէի մուգարրէր օլան Բումէլի տէմիրօլ թահվիկաթ գուրասը՝ իչպու 1886 սէնէսի չէհրը նիսանը էֆբէնտի 1ինճի կիւնինտէ 97ինճի տէֆա օլարագ Զարպխանէի Ա. միրէտտ քէչիտ գըլընացագ գուրա իքրամիյէլերինին պիրինճիսի՝ 600,000, իքինճիսի՝ 60,000, գըրգ սէքիզ ատտի՝ 140,000, վէ տէօրթ եիւզ էլլի ատտի տաիմ 400էր ֆրանգ գազանացագլարընտան, մէզքիւր իքրամիյէլերտէն ճիւղի պիր ֆէտաքեարլըգլա թէճրիւպէի թալի պէրլէ հիսէտմէնտ օլմագ իւզրէ , մէշհուր պանքէր Մ. Զարֆի վէ Եսպէան պանգալարընն թանքը թէէմինաթլարընտա օլան Բրօֆ. պիէթլէրինտէն իքրամիյէնին թէմամնա քէսպը իսթիկդագ իտէնլէրի՝ ֆիյ 7½, նըսֆը 5 վէ բուպը տախի 3 դրշ. ֆիյաթլա ֆիւրուխթ օլունը ։ Մէճճանէն վերիլէն ճէտվէլ տէ-բունինտէ պուլընան Ռումէրօլարը խարիճի գապալ օլունմագ , թարատան կէ-լէն օրբարբլար՝ բօսթա պէտէլի վէ կիւնինտէ թէէտիյէ գըլընացագ իւզրէ բօ-լիչա վէ եախատ բօսթա բուլը իրսալինտէ սէրիան իճրա գըլընը ։ Սաթրնըլարա պէյիյէ վէրիլիպ , էլսինէի միւթէլիֆէ-տէն մէքթուպ գապալ օլունը ։ Մու-

մանիէյէ Գուլագսըդէան Մարգար էֆէն-տի մաղազասընտա թասֆիյէի տուլուն թահվիլաթ մուամէլէթը իճրա օլունտըղը կիպի , թաշրալարատան տախի պէտէլը սը-բարբլաթ կէօնտէրիլտիքտէ , ճինս եա-խատ նէվը թահվիլաթ թահրիրէն պէյան գըլընտրգտա , սրբարբլարը բիյացատը մուհիպինէ իճրա օլունացաղը իլան օ-ունը ։

ՍԱՐՐԱՖԻԵՏ

ԷՎՐՕՊԱ ՖՕՐՈՒԱՐԸ

Լօնտրա 23 Մարտ

Ինկիլ. էհամը Ինկ. Լիր.	100-9/16
Սամ. էհամը աշլարը	15-
» » գարանտը	14-3/4
» » Սէրի Ա.	25-
» » » Գ	15-3/4
» » » Ս	14-3/4
Օթօման 1871	72-1/4
Օսմանը Գանգասը	11-1/8
Բուսիա իսթիգրազը	99-
Մըսրը տուլ. մուֆահտրեաթ	69-1/4
» իսթիյազը	93-5/8
Տաբրա Սանիէ (Մըսըր)	70-1/2
Ռօշիլտ իսթիգրազը	93-3/4
Մանարիաթ. էհամը 1877	-
Գաամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-336

Բարիզ 23 Մարտ

Ֆրանս. էհ. 3 % Ֆր.	80-60
» » 4½ %	109-02½
Եէնի Օսմ. էհամը աշլարը	15-05
» » » գաբանտը	15-

Մէտրոպոլէ

Սեռի Գ.	-
» Ս.	15-05
Բուսէլի շրմէնաֆէլէր	37-50
Օսմանը Բէժիսի էհամը	400-(.°)
Օսմ. Գանգասը	531-25
Գրէտի Լիոնէ	-
Գրէտի Ֆոնսիէ	1315-
Լիոն ազսիոնը	1207-50
Մուէիչ ազսիոնը	2091-25
Բուսիա 5 % 1877	100-3/4
Դիպլոմ էհամը	97-70
Մարը Ֆոնս. մութա հրազ	348-75
Իսպանա 5 % 1879	268-75
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-15

Վիէննա 23 Մարտ

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	126-
Մուէիչ շրմէնաֆէլէր	19-

ԳԱԼԱԹԱ ՖՕՐՈՒԱՐԸ

Էհ. ում. թիւն ազչ. գար.	16-15
Ում սապահ աշլարը » »	16-14
Մըսրը մուֆահտրեաթ. գար.	76-20
Ում սապահ աշլարը	76-17½
Սեռի Ա.	25-20
» Գ.	16-
» Գ.	16-14
Բուսէլի շրմէնաֆէլէր	38-75
Ազչէ ֆիպրէի	6-
Ըէքօր Ղրշ.	00-
Էվվալեսիզ »	00-

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	8-10
Սթամպոլ պանգասը	4-30
Սօսիէթէ ժէնէրալ	3-20
Թրամվայ	2-35

ԱԳԴԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Սամ. լիրա 100 դրշ.ատան	Ղրշ. Բր.
Գէյաղ սէֆիխէ ֆարգը	107-38
Մէճիտիյէ »	18-
Գէլիբ »	102-10
Ալթընըզ »	102-25
Գայմէ	-
Ինկիլիզ լիրասը	110-23
Ֆրանսզ ալթունը	87-98
Բօլ	90-20
Գրէտիպ ալթունը	31-20
Նաբոլէօն գայմէսի	8-95

ԹԱՍՖԻԹԷ ՓԵԱՂԸՏԸ

20) 50) 100)	17-20
500) 1000) 10000)	17-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ
ճանիպը ալիսխնատէն

Իքինճի օրտուի Հիւմայունը մէր-քէզ վէ մէվագըինտէ միւթէհայչիւտ ճէնուտը ճէնապը Միւլիւքեանէնին պէն իւչ եիւզ իքի սէնէսի նիսանը իպթիտասընտան իթիպարէն մուգ-թազի մուայյէնաթը լահմիյէսինի իթայա թալիպ օլանլարընը մագամը Սէրասքէրի Լէվագիմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէմէլէրի իլան օլունուր ։

8 մարտ 1886

3—3

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ
ճանիպը ալիսխնատէն

Պին իւչ եիւզ իքի սէնէի բումիյէ-սի զարֆնտա ասաքիրիճահանէ խաս-թախանէսի իլէ ալայ վէթապուրլարը իչիւն իգթիզա իտէճէք էճզա վէ էլաթ վէ էտէվաթը ճէրրահիյէ վէ պայթարիյէ վէ սրէչարիյէնին իթա-սընա թալիպ օլանլարընը մագամը Սէրասքէրի Լէվագիմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

8 մարտ 1886

3—3

Գալաթատա քէօրբիւ պաշընտա 33 նումէրօլը մաղազատա մուգիմ Գուլագսըդ օլղու Մարգար էֆ. թարաֆընտան վիւրուտ իտէն իլան տըր ։

Պէհէր իքի այտա պիր քէչիտէի մուգարրէր օլան Բումէլի տէմիրօլ թահվիկաթ գուրասը՝ իչպու 1886 սէնէսի չէհրը նիսանը էֆբէնտի 1ինճի կիւնինտէ 97ինճի տէֆա օլարագ Զարպխանէի Ա. միրէտտ քէչիտ գըլընացագ գուրա իքրամիյէլերինին պիրինճիսի՝ 600,000, իքինճիսի՝ 60,000, գըրգ սէքիզ ատտի՝ 140,000, վէ տէօրթ եիւզ էլլի ատտի տաիմ 400էր ֆրանգ գազանացագլարընտան, մէզքիւր իքրամիյէլերտէն ճիւղի պիր ֆէտաքեարլըգլա թէճրիւպէի թալի պէրլէ հիսէտմէնտ օլմագ իւզրէ , մէշհուր պանքէր Մ. Զարֆի վէ Եսպէան պանգալարընն թանքը թէէմինաթլարընտա օլան Բրօֆ. պիէթլէրինտէն իքրամիյէնին թէմամնա քէսպը իսթիկդագ իտէնլէրի՝ ֆիյ 7½, նըսֆը 5 վէ բուպը տախի 3 դրշ. ֆիյաթլա ֆիւրուխթ օլունը ։ Մէճճանէն վերիլէն ճէտվէլ տէ-բունինտէ պուլընան Ռումէրօլարը խարիճի գապալ օլունմագ , թարատան կէ-լէն օրբարբլար՝ բօսթա պէտէլի վէ կիւնինտէ թէէտիյէ գըլընացագ իւզրէ բօ-լիչա վէ եախատ բօսթա բուլը իրսալինտէ սէրիան իճրա գըլընը ։ Սաթրնըլարա պէյիյէ վէրիլիպ , էլսինէի միւթէլիֆէ-տէն մէքթուպ գապալ օլունը ։ Մու-

---

Միւպայասընա լիւզում կէօրիւնէն ճէտիտ գըյէ իլէ 9545 գըյէ մըգտարը տէօյիւրմի արբանը միւնագասա բու-սուլարընտա մուհարրէր շէրաթի վէճէվլի, պէհէր ճէտիտ գըյէսի 34 բարատա թա-լիպի էօհսէսինտէ պուլունտըղընա վէ չէհրը ճարիի բումինին 15ինճի բէնճէնպհ կիւնիւ սասաթ 10ա գատար հէր գաշ բարա վէ 15ինճի ճուվասա էրթէսի կիւ-նիւ տախի 100տէ 5 թէնզիլ օլունը իս-սէ գապալ օլունըպ , անտէն սօնրա թէն-զիլ գապալ խրիմէյէճէկինէ պինանդ , նօգանը իլէ թալիպ վէ պու պապատ տահա գկյատ մալիւմաթա բաղիպ օլան-լարընը Էվգաֆը Հիւմայուն մէճլիսը իտա-բէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի ։

10 մարթ 302

Բազարարատա մանիֆաթուրաճըլըգ իթ-մէքտէ իքէն իպգաբը իթմիչ օլան Հաճի Ալի վէ պիրատէրի Հասան վէ մախ-տուտը Մէհմէտմէտ աղալարընն իքիլասը հագգընտա լազըմ կելէն մուամէլաթը գանունիյէ իճրա գըլընմըզ օլտուղընտան, միւֆլիսանը մէրգուման զիմմէթինտէ ա-լաճաղը օլանլարընն գանունը Թիճարէթին 211ինճի մատտէսի մուհիպինճէ միւֆլիս-լէր թարաֆրնտան թէբլիֆ օլունացագ գօնգօրատաթօնընն միւզաքէրէ վէ գարարա-լաչարբրլմասը իչիւն իչուլու 1886 սէնէսի մարթընն 18|30ընճը սալը կիւնիւ սա-աթ 5—6տա իքինճի մահքէմէի թիճա-րէթէ կէլմէլէրի ։

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Էվգաֆը Հիւմայուն վարիսաթը ումու-միյէ խարէպի մահկիլաթ չիսպէսինտէ պէհէր կիւն միւզայէտէլերի իճրա օլուն-մագտա օլան աթիւզզաքր մահկիլաթընն մուայյէն օլան 4 հաֆթա միւտաթը ի-լանընտան 3ինճի հաֆթասը օլան իչպու 1302 սէնէսի մարթընն 10ընճը բա-զար էրթէսի կիւնիւտէն իթթիպա-բէն պիր հաֆթա գարֆընտա թա-լիպ օլանպարընն գէյմէթը մուխամմէնէ-սինին էօշրինէ միւսավի թէֆթին ազչէսիյ-լէ պէրապէր իտարէի մէդգիր-բէյէ միւրա-ճաաթ իթմէլերի լազըմ կելէնէկին 3ինճի տէֆա օլարագ իլան օլունուր ։

. . 10, 11, 14 . . 15770 (1) . — Ճի-պալի գաբուսը տախիլինտէ Սիհիրիգօզ մա-հալլէսինտէ Քիւչիւք Մուսթաֆա բաշա ճատտէսինտէ նրսֆը Հարէմէյն վէ գա-զասքէր Ալպաիլ Բահման էֆ. վագֆը-նտան պէրմուհիպը խարիթա ղայր էգ միւլք մահալի թէրպիէն 580 մէթրօ պիր գրթա մէնզիլ արսասընդն 90 սէհիմ ի-թիպարը իլէ 81 սէհիմ հիսէսի ։

. . 39 . . 2500 .— Թավուգ բաշա-ընտա Հիւսէյնի ադա մահալլէսինտէ Զի-լինկիրլէր ճատտէսինտէ չէհրի 50 դրշ. քիրալը ֆաթիհ Եմէն Ղազի Սինան բա-շա վագֆընտան պիր պապ Զաարբը խա-նը օտապաբլրղընդն նրսֆ հիսէսի ։

. . 429 . . 1500 .— Գօճա Մուսթա-ֆա բաշատա վէ ճատտէսինտէ Գօ՝ա Մուսթաֆա բաշա վագֆընտան թէրպիէն 56 մէթրօ պիլա կէտիք պիր պապ հա-լաճ տիւքքանը արսասընդն նրսֆ հիս-էսի ։

. . 46 . . 1534 .—Զէնպէրլի թայտա Մոլլա Ալի էլ Ֆէնարի մահալլէսինտէ Վէզիր խանը տէրուհինտէ իւսթ գաթտա Բէօրբիւլիւ Մէհմէտ բաշա վագֆընտան թէրպիէն 40 մէթրօ արսատա վէ սէնէ-վի պէն ղրուշ քիրալը պիր պապ օտանընն միւլքինին սիւլուս հիսէսիյլէ կէտիկինին սիւտիս հիսէսի ։

. . 68 իլա 72 , 89 իլա 93 . . 4000. Եէնիպազէտ Գարապաշ մահալլէսինտէ Սուֆիալը չէմէ ճատտէսիյլէ Հարէմ Զա-վուշ օսգաղընտա թէրպիէն 227 մէթրօ արատատ 9 օտա վէ 2 սուֆա վէ 2 գուշ-յու վէ 250 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ Գարապալի չէյխ Մէհմէտ էֆ. վագֆընտան մուգաատէմա պիր վէ էլեէվմ պիր-պիրինէ մութթասըլ վէ չէհրի 520 ղրուշ քիրալը 4 պապ մէնզիլ վէ թահթընտա 2 պապ տիւքքեանը 5 հիսէսէն պիր հիսէսի ։

. . 6, 14 վէ 16 . . 11200 . — Եէնի Գալաթա օսգաղընտա Մուրատբաշա վագ-ֆընտան թէրպիէն 152 մէթրօ արատատ 8 օտա վէ 2 սուֆա վէ պիր գույու վէ 58 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 100 ղրշ. քիրալը պիրպիրինէ մութթասըլ 4 պապ մէնզիլին 5 հիսէսէն պիր հիս-էսի ։

. . 5 . . 8125 .—Եէնիպազէտ Գուր-բաշաշ մահալլէսինտէ Գաղը օսգաղընտա Հարէմէյն կէտիքեաթընտան սէնէվի 3500 ղրշ. քիրալը թէրպիէն 7700 մէթ-րօ արատատ տէրուհինտէ պիր օտա վէ պիր գույուը միւշթէմիլ Պէյլիք թասրլասը տիմէքլէ մաարուֆ պիր գըմա պոսթանընն կէտիկի 40 սէհիմ իթիպարը իլէ 5 սէ-հիմ հիսէսի ։

. . 49, 51, 55 . . 5000 .—Եէնիպազ-էտ Գարապաշ մահալլէսինտէ Գարա-պաշ օսգաղընտա Հաթիպ Մուսլիհէտտին էֆ. վագֆընտան չէհրի 220 ղրշ. քիրալը թէրպիէն 152 մէթրօ արատատ 10 օտա վէ 3 սուֆա վէ 3 գույու վէ 494 մէթ-րօ պաղչէյի միւշթէմիլ պիրպիրինէ մութ-թասըլ 5 պապ մէնզիլին 5 հիսէսէն պիր հիսէսի ։

. . 1 . . 5750 .— Իսկիտարատա Ալ-թունիզատէ մահալլէսինտէ Զիլեխանէ օսգաղընտա Քիւչիւք Օսման աղա վագ-ֆընտան սէնէվի 800 ղրշ. քիրալը 22 պուչուգ տէօնիմ պիր գրթա թարանընն բուպ հիսէսի մահկիլուէն վէ գուսուր 3 բուպ հիսէսի հիսէտատրը թարաֆընտան հիսսէի մահկիլէ իլէ պէրապէր ֆիբուխթ օլունացագը ։

. . 41 . . 7500.—Իսկիտարատա Սէ-լամի Ալի էֆ. մահալլէսինտէ Տաղ Համ-մամը Գարագօզ օսգաղընտա Մաթպախ էմինի Ալիմ աղա վագֆընտան թէրպիէն 91 մէթրօ արատատ 2 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 1210 մէթրօ պաղ-չէյի միւշթէմիլ ախչապ վէ խարապ պիր պապ մէնզիլ ։

. . 26 . . 1334 .— Մահմուտ բաշա-տա Տայէ խաթուն մահալլէսինտէ Գալ-ճրլար խանը թահթընտա Հարէմէյն կէ-տիքեաթընտան վէ չէհրի 50 ղրշ. քիրա-լը պիր պապ գույումը օտասը կէտիկի-նին սիլիս հիսէսի ։

. . 16 . . 3714 .—Զարչէնպահի գուբ-պինտէ Թահթա Մինարէ մահալլէսինտէ Զօրպաճը չէշմէսի օսգաղընտա թէրպիէն 220 մէթրօ արատատ 8 օտա վէ 3 սու-ֆա վէ պիր գույու վէ 232 մէթրօ պաղ-չէ վէ պիր գուրնալը համամը միւշթէմիլ վէ չէհրի 360 ղրշ. քիրալը պիր գրթա ախչապ եէհուտխանէնին սէրթապիֆա Մահմուտ էֆ. վագֆընտան 7 հիսսէսէն պիր հիսսէսի մահկիլուէն գուսուր հիս-էսի տախի հիսսէտարը թարաֆընտան հիսսէի մահկիլէ իլէ պէրապէր ֆիբուխթ օլունացագը ։

. . 24, 26 . . 4000 .—Գասըմ բաշա-տա Ճամի Քէպիր մահալլէսինտէ Զիվի-ճիկը օսգաղընտա Էվգաֆ կէտիքեաթ-ընտան թէրպիէն 129 մէթրօ արատատ սէնէվի 1200 ղրշ. քիրալը պիր պապ ախչապ քէօմիւրճիս վէ սուճու տիւքքեանը կէտիկինին 3 հիսսէտէն պիր հիս-էսի ։

. . 14, 15 . . 4000 .— Զարչուի քէ-պիրտէ Քիւրքճիլէր իչինտէ Բուպիյէ խանընտա իսթ գաթտա Զաղալզատէ Բիւսթէմ բաշա վագֆընտան թէրպիէն 90 մէթրօ արատատ չէհրի 140 ղրշ. քի-րալը 2 պապ օտանընն 3 հիսսէտէն պիր հիսսէսի ։

. . 4 . . 4125 .— Զարչուի քէպիրտէ Եաղլըգճրլար ճատտէսինտէ ֆաթիհ Սուլ-թան Մէհմէտ խանը Ղազի վագֆընտան թէրպիէն 9 մէթրօ արատատ չէհրի 150 ղրշ. քիրալը միւթէհամմիլ քեարկիր պիր պապ սարրաֆ տիւքքեանընընը 16 հիս-սէտէն 3 հիսսէսի ։

. . 6 . . 10000 .—Պալաթատ Գարա-պաշ մահալլէսինտէ Ա.յասոֆիսի քէպիր վագֆընտան թէրպիէն 228 մէթրօ ար-ատատ 11 օտա 4 սուֆա վէ պիր գու-յուը միւշթէմիլ պիր չէհրի 300 ղրշ. քի-րալը ախչապ պիր պապ եէհուտխանէնին նրսֆ հիսսէսի ։

. . 17 . . 5730 .— Գասըմ բաշատա Ճամիի Քէպիր մահալլէսինտէ Զիվիճիկը ճատտէսինտէ Հարէմէյն կէտիքեաթ-ընտան թէրպիէն 121 մէթրօ արատատ ֆէվ-գինտէ պիր օտայը միւշթէմիլ սէնէվի 1200 ղրշ. քիրալը պիր պապ քէօմիւրճի մաղազասը կէտիկինին բուպ հիսսէսի ։

. . 3, 5 . . 13750 .—Քիւչիւք Մուս-թաֆա բաշատա Ա.յա գարուսը ճատտէ-սինտէ աթիզ Վալիտ Սուլթան վագ-ֆընտան պիրի քեարկիր տիկերի ախչապ 100 մէթրօ արատատ 6 օտա վէ 5 սու-ֆա վէ 2 գույու վէ 43 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ 2 պապ մէնզիլին 8 հիսսէտէն 2 հիսսէսի մահկիլուէն գուսուր 6 հիս-էսի տախի հիսսէ տարը թարաֆընտան ֆիբուխթ օլունացագը ։

. . 25 . . 12000 .— Թաթավա գա-րիյէսինտէ եէնիդէհիր նամ մահալտէ Պէօյիւք Ագար ատա Հասան Բիրա բա-շա վագֆընտան թէրպիէն 60 մէթրօ ար-ատատ 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ պիր գու-յու վէ 30 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ չէհրի 60 ղրշ. քիրալը ախչապ պիր պապ մէնզիլ ։

. . 9 . . 5000 .—Քիւչիւք Բազարատա Խավաճէ Խայրէտտին մահալլէսինտէ Մէթ-էպ օսգաղընտա Բում Մէհմէտ բաշա վագֆընտան թէրպիէն 76 մէթրօ ար-ատատ 5 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 50 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին նրսֆ հիս-էսի ։

. . 10 . . 5554 .—Թօբխանէտէ Գուլ օղլու մահալլէսինտէ Մէսճիտ օսգաղընտա Բասթ Մէհմէտ էֆ. վագֆընտան թէրպիէն 76 մէթրօ արատատ 5 օտա վէ 2 սուֆայը միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին նրսֆ հիսսէսի ։

. . 79 . . 1687 .— Քիւչիւք Բազար-տա Հավաճէ Խայրէտտին մահալլէսինտէ Հաճէ գասրը ճատտէսինտէ թէրպիէն 90 մէթրօ արատատ ֆէվզինտէ 3 օտա վէ պիր գույուը միւշթէմիլ Էվգաֆ կէ-տիքեաթընտան միւլք մա կէտիք պիր պապ սիմիտճի ֆրունընընը 120 սէհիմտէն 6 պուչուգ սէհիմ 3 բուլ հիսսէսի ։

. . 46, 47 . . 2500 .— Զարչուի քէ-պիրտէ Եօլկէչէն խանը տէրուհինտէ ֆէվ-գանիտ Էվգաֆ կէտիքեաթընտան թէր-պիէն 45 մէթրօ արատատ չէհրի 80 ղրշ. քիրալը 2 պապ օտանընընիսիլիս հիսսէսի ։

. . 119 . . 75000 .— Քիւչիւք Լա-կատա Քիւրքճի պաշը մահալլէսինտէ Քիւչիւք Լակա ճատտէսինտէ Հարէմէյն կէտիքեաթընտան թէրպիէն 9000 մէթրօ արատատ տէրունինտէ 2 օտա վէ պիր գույուը միւշթէմիլ վէ սէնէվի 6000 ղրշ. քիրալը պիր գրթա պոսթան կէտիկինին նրսֆ հիսսէսի ։

. . 22, 1 իլա 28 . . 22500 . — Պա-լաթատա Համամի Մուհիէտտին մահալլէ-սինտէ Սէօյիւտլիս պաղդալ ճատտէսիյլէ Եօղուրտոր օսգաղընտա Հավաճէ բիրի Մէհմէտ էֆ. վագֆընտան թէրպիէն 16 մէթրօ արատատ 10 օտա վէ 5 սուֆա վէ 3 գույու վէ 25 մէթրօ պաղչէյի միւշ-թէմիլ վէ չէհրի 520 ղրշ. քիրալը 5 պապ մէնզիլին նրսֆ հիսսէսի ։

(1) Ճիւմլէլէրին պաշլարընտա իլք հի-զատա պուլունան բաղդամլար՝ մահկիւ-լաթըն նիւմէրօլարընը, վէ իքինճի հիզա-տաքիլէր՝ գըյմէթը մուխամմէնէլերինի պիտիրմէքտէ տիրլեր ։

ԱՆՕՆԻՄ ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՍԻՄԲԱՆԵԱՍԸ

Շարգտա վէքիլի Մ. Էօժէն ՐԱՖՈՖՕՐ

Ֆրանգօ-Հանկրուազ՝	Պուտաբէյթատա	սէրմայէ	ֆրանգ	20,000,000
Ֆէնիքս Օթրիշէն՝	Վիէննատա	»	»	4,500 000
				24,500,000

(Ի հիթյաթ ազչէսի տախիլը հիսապ տէյիլ տիր)

Գալաթատա Գարանթինա սօգաղընտա Նօ. 11

ՊՕՍ ՍԻՐԱՊԳԻԵԼԷՕ

ՄԻՒՃԻԶԱԹԼԸ ԲԷԼԷՍԷՆԻ

Իչպու իլան՝ աղբերը վէ պօղարը մուհաֆազան սրհ-հէթի վէ գարանէյէր խասթալարգլարընը տէֆի իչիւն բէք պիրապիր օլուպ , պարլատա , սրթմա , կէօզ իսթիհալը (իւ-ֆիւէթթ) վէ սօղուլման խասթալարընա տա գլյատէսյ-լէ եարար ։ Քէզալիք պու իլան՝ տաֆիւթթէֆէֆիւն (անթ-խէսթիք) օլուպ , Լսքի եարա վէ ագրէպ վէ սարէ սօ-գուշլարը վէ եանըդլար վէ ֆիթթուլա վէ էրկէնդիքլերէ գարը բէք մուէսսիր օլտուղը կիպի , եարա նիշանլէրինի մանվ իտէր , պասուրը տէֆ էյլէր , պաշ աղրըսընը կէնի-րիր , չիչկինլիքլերի էնտիրիր , ֆիպանլարընն ֆըշգըրմասընը գօյալթը , նիքրիսէ գարը բէք եարար , այ պաչընը մունթազամ պիր հալաէ պուլունարրը , սանը վէ իսկալը քէսէր ։ Գօլբրա վէ սարէ կիպի իլքթը սարիյէ էսանասընտա մէգքիր իլան՝ ատ գարընընա ալընտգտա, բէք թէնտու-րիւսք թուրար ։ Էկէր պու իլան մունթազամ վէ միւթէմիլ պիր սուրէթտէ գուլլանըլըր իսէ , ուսումսէն ալաթը պէտէ-նիյէնին հիւսնիւ մուամէլէսինէ դայէթ իւլ դայէ միւսատ տիր ։

Շարգ իչիւն ուսումսի ամէնրէ Սթամպօլատա ԺԱԳ ՕՊԷՐԼԷՆՏԷՐ.
Տէրսատատէթտէ տէբօգիթօօնը ԿԻՒԼՄԷԶԵԱՆ պիրատէրլէր։
Սթամպոլ , Զիչէք Բազարը , Նօ. 21։
Թաֆսիլաթ՝ պէօյիւք էճզանանէլէրատէն ալընը ։

Ֆրանսա-Լանկրուազ՝ Ֆէնիքս Օթրիշէն՝

La VELOUTINE

Poudre de Riz spéciale
PRÉPARÉE AU BISMUTH
Par CHles FAY, Parfumeur
PARIS — 9, Rue de la Paix, 9 — PARIS

ՄԱԼՏԱՍ Ս. Ա. ԱԼԼԷՆԻՆ
ԵՐԿԱՐԱՏՈՒԹԻՒՆ ՄԱԼՏԱՅԻ ԳԼԽԱՒՈՐ

(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Դ'երմակ ընկած մազերուն գոյն, վերնիճ ու գեղ կուտայ : Կը նորոգէ անոր կանոյը, ոյժը և աճումը : Գլխու թեւիը շուտ մը անհետանալ կ'ընէ : Իր անուշ հոտը առատ է ու հիշալի :

"Մէկ շիշը կը բաւէ :" Էսյդ փորձը ունեցող ամենը որոնց մոռնցմոխրագունած մազերը իրենց բնականգոյնին դարձան, և ճաղատ տեղերը մազով ծածկուեցան :

Դերկ չէ, և ամենևին վնաս մը չունի : Լաւ որ կ'ուզես թարմ մազ ունենալ և բոլոր կենացդ մէջ պահել, առանց ուշանալու շիշ մը ստացիր ԱՆԻՆ Ս. Ա. ԱԼԼԷՆ Լանգաշ Խարտեան Նոր Նորոգիչ. (MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row).

Ղղնպէս Բարիզ ու Նիւ Եորք : Կրմամառուի ամեն սափրիչներու, անոյշ իւղագործներու և անգլիացի դեղագործներու քով :

Պէյօղլուն Տօղրու եօլտա Գանթիւք պիրատէրլերին Ինկիլիզէ զահանէսի իլէ Եիքսէր գալտրրըմտա Մ. Գարուանտրն Ինկիլիզ մաղազասընտա վէ Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Մ. Իզիտոր Լա Գանանէլլանն Ինկիլիզ մաղազասընտա պուլունը ։